

NR 1 (140)
STYCZEŃ 2021
ISSN 1689-7218
www.gminazamosc.pl

BIULETYN

SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ

WOŚP W GMINIE ZAMOŚĆ

Aż 61 podmiotów wsparło WOŚP w Gminie Zamość, w tym KGW, OSP, GOK i szkoły. Gmina Zamość przekazała ponad 50 przedmiotów na aukcje. Łącznie zebrano ponad 17,2 tys. zł **str.9**

Tak zapamiętał go Wójt Gminy Zamość **str.10**

CENTRUM GEOTURYSTYCZNE BLISKIE OTWARCIA

Dobiega końca montaż wyposażenia zmodernizowanego obiektu po dawnej szkole w Lipsku Polesiu **str.16**

ZADAJ PYTANIE WÓJTOWI

Poniżej prezentujemy odpowiedź Wójta na pytania Mieszkańców Gminy Zamość.
Pytania Wójtowi można zadawać na stronie www.gminazamosc.pl

PYTANIE:

Dzień dobry. Mam pytanie odnośnie ilości odbiorów i stawki za odbiór poszczególnych frakcji segregacji? Ile kosztuje czarny kosz - zmieszanych odpadów? Dlaczego muszę oddawać go co miesiąc - lub 2x? Można przecież tak selekcjonować, by oddawać go raz na 3 miesiące - lub nawet rzadziej... - czy nie byłoby to ograniczeniem ilości zmieszanych odpadów? A jeśli mój śmietnik zmieszany będzie pusty? Czy zostanie to uwzględnione w wysokości opłaty?

Z poważaniem. Mieszkanca Gminy Zamość
04.01.2021

ODPOWIEŹ WÓJTA:

Witam i dziękuję za kontakt e-mail.

Odpowiedź na Pani pytania rozpocznę od cytatu z decyzji Polskiego Parlamentu (Sejmu i Senatu) – art. 6r ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – cytat: „**Dopuszcza się zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów, w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z zabudowy jednorodzinnej. W przypadku gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin wiejsko-miejskich częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne może być rzadsza**”. Tekst oznaczony kolorem niebieskim Polski Parlament usunął z ustawy kolejną ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Stąd wziął się w Gminie Zamość od stycznia 2021 roku obowiązek dwukrotnego odbioru odpadów zmieszanych z posesji Mieszkańców (od kwietnia do października). Nie ma znaczenia ile odpadów zmieszanych jest w pojemniku. Podmiot świadczący usługi odbioru odpadów musi w tym okresie przejechać przez całą Gminę dwa razy w miesiącu. Ma to oczywiście wpływ na koszty usługi świadczonej przez ten podmiot. Decyzje Polskiego Parlamentu, wyrażone w przywołanej powyżej ustawie, nie pozwalają na indywidualne podejście do każdej z około 6500 zamieszkałych posesji w Gminie Zamość. Opłaty za odbiór odpadów są kalkulowane na podstawie kosztów funkcjonowania całego gminnego systemu. Nie ma więc znaczenia ile kto „produkuje” odpadów, opłata jest jednakowa dla wszystkich.

Styczeń 2021 r. Ryszard Gliwiński

PYTANIE:

Dobry wieczór.

Piszę wiadomość e-mail dotyczącą odbioru od mieszkańców gminy selektywnie zebranych odpadów. Poruszałem już wcześniej ten temat, a mianowicie chodzi o odbiór odpadów zawierających tworzywa sztuczne oraz metale. Uważam, że tego typu odpady powinny być odbierane od mieszkańców gminy przynajmniej 1x w miesiącu, gdyż:

- jest to główny odpad w zasadzie wszystkich nas, więc u każdego żółte worki zalegają w obrębie posesji, zanim ktoś się wreszcie zlituje i raz na 2 miesiące je zabierze,
  - być może zmusza to niektórych mieszkańców do spalania ich w swoich piecach grzewczych, bo trudno gromadzić takie ilości odpadów na posesjach, niektórzy i tak je spalają, bo traktują np. butelki PET jako darmowe paliwo, zatruwając powietrze sobie i sąsiadom, nawet skuteczniej pewnie niż nowa spalarnia, która powstanie w Szopiniku.
  - Innych odpadów posegregowanych jest zdecydowanie mniej, np. szkła czy też papierowych odpadów - i te rzeczywiście można odbierać co 2, nawet co 3 miesiące. Zapewne większość radnych gminy Zamość podziela moje spostrzeżenia.
- Liczę na pozytywne rozważenie tego problemu i rozwiązanie go, bo dotyczy to wszystkich mieszkańców gminy Zamość.

ODPOWIEDŹ WÓJTA:

Witam i dziękuję za kontakt e-mail.

Tworzywa sztuczne i metale od dwóch lat odbierane są raz w miesiącu w okresie kwiecień – sierpień, w pozostałym okresie co dwa miesiące. Nie odbieramy więc ich tylko w styczniu, marcu, wrześniu i listopadzie. Tak też będzie w roku 2021. Nie możemy już nic zmienić, gdyż wykonawcę usługi wybraliśmy w postępowaniu przetargowym, którego specyfikacja ujmowała taki właśnie odbiór odpadów, o których mowa. Można rozważyć dodatkową usługę w czterech miesiącach. Będzie to oczywiście miało wpływ na ofertę usługi, a więc i stawkę opłaty wnoszonej przez Mieszkańców. Ma Pan rację, że tych odpadów segregowanych jest najwięcej. Szkło i papier odbieramy co drugi miesiąc. Można rozważyć, tak jak Pan sugeruje, odbiór ich co 3 miesiące. Wówczas „odzyskamy” dwa „odbiory” dla tworzyw sztucznych i metali, za kolejne dwa trzeba będzie dodatkowo zapłacić. Można też w miejsce „zwolnionych odbiorów”, bez zwiększania kosztów usługi, dodać tylko dwa dodatkowe odbiory – styczeń i wrzesień. To jednak decyzje dopiero miesiąca września, na etapie przygotowania specyfikacji do przetargu na odbiór odpadów w 2022 roku.

Styczeń 2021 r. Ryszard Gliwiński

PYTANIA MIESZKAŃCÓW I MEDIÓW ZGŁASZANE DO WÓJTA GMINY ZAMOŚĆ:

PYTANIE:

Dlaczego tak duża stawka opłat za odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych?

ODPOWIEDŹ WÓJTA: Stawka opłaty uzależniona jest od ceny usługi odbioru odpadów – ustalonej w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego. Łączne planowane wydatki 2021 roku, związane z obsługą systemu, to **4 762 639 zł**. Tą kwotę trzeba było podzielić przez 19 564 Mieszkańców objętych systemem odbioru odpadów. Roczny koszt usługi odbioru odpadów komunalnych przez PGK Sp. z o.o. w Zamościu = **4 589 228 zł**, czyli **96,36%** całości kosztów. Wydatki administracyjne obsługi systemu to pozostałe **173 411 zł**, a więc **3,64%** całości. Wzrost stawki opłaty w roku ubiegłym i w roku 2021 to skutki decyzji Sejmu, Senatu i Prezydenta RP – ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. Wprowadzono zasadę dwukrotnego w miesiącu odbioru odpadów komunalnych zmieszanych z posesji Mieszkańców – w okresie od kwietnia do października. Zmieniono skutki zapisów dotyczących posiadania kompostowników – wcześniej nie miały wpływu na stawkę opłaty. Wprowadzono obowiązek odbioru odpadów biodegradowalnych z posesji Mieszkańców – jeśli będzie taka wola wyrażona w deklaracji. Duże zmiany kosztowe po stronie podmiotów świadczących usługi. Efekt: wzrost stawki z **8,50 zł** w roku 2019 na **15 zł** w roku 2020 i **17 zł** w roku 2021. Wójt i Rada Gminy byli tylko wykonawcami decyzji Parlamentu i Prezydenta RP.

PYTANIE: **Dlaczego trzeba ponownie składać deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi?**

ODPOWIEDŹ: Do 31 stycznia br. mieli obowiązek ponownego złożenia deklaracji wszyscy właściciele i użytkownicy zamieszkałych nieruchomości. Deklaracja ta jest podstawą do naliczenia opłaty. Ponowne składanie deklaracji to skutek zmian w ustawie, o której powyżej. W poprzednio składanych deklaracjach nie było informacji mających obecnie wpływ na stawkę opłaty – posiadanie kompostownika oraz informacja o odbiorze bioodpadów z terenu posesji. Zmieniony został także sposób liczenia opłaty. Poprzednio ustalana była dla gospodarstwa domowego i w zależności od ilości osób je zamieszkałych. Ten system był kwestionowany przez organy Państwa. Obecnie opłata ustalana będzie dla nieruchomości. Na jednej nieruchomości może być kilka gospodarstw domowych – obecnie jedna deklaracja, wcześniej mogło być kilka.

PYTANIE:

Czy można samemu wykonać kompostownik?

ODPOWIEDŹ WÓJTA: Reguluje to gminny regulamin utrzymania czystości i porządku. Kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne prowadzi się: w gotowych kompostownikach ogrodowych lub w kompostownikach własnej budowy, wykonanych w taki sposób, aby zapewnić dostęp powietrza do warstw kompostu lub w formie pryzmy, gdzie materiał biodegradowalny układa się warstwowo.

PYTANIE:

Czy będą kontrole posiadania kompostownika?

ODPOWIEDŹ WÓJTA: Kontrole powinny być prowadzone, gdyż posiadanie kompostownika ma wpływ na stawkę opłaty. Art. 6k ust. 4b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach mówi, że w razie stwierdzenia, iż właściciel nieruchomości nie posiada kompostownika przydomowego Wójt stwierdza, w drodze decyzji, utratę prawa do zwolnienia z części opłaty. Ponowne skorzystanie ze zwolnienia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja o utracie prawa do tego zwolnienia stała się ostateczna i wymaga złożenia nowej deklaracji.

Styczeń 2021 r. Ryszard Gliwiński

DEBATA NAD RAPORTEM O STANIE GMINY ZAMOŚĆ

Wszystko, co wydarzyło się w samorządowym życiu Gminy Zamość w 2020 roku, jest już dzisiaj historią. Powracać do tego będziemy w kontynuowaniu niezakończonych spraw, społecznych i gospodarczych podsumowaniach oraz wspomnieniach. Wciąż jeszcze trwa finansowe rozliczenie budżetu Gminy ubiegłego roku. Sprawozdanie z jego wykonania mam obowiązek przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie i Przewodniczącemu Rady Gminy Zamość do końca marca. Nieco później, do końca maja, mam przedłożyć i upublicznić RAPORT O STANIE GMINY za 2020 rok.

Prawdopodobnie w ostatni czwartek czerwca debata nad RAPORTEM O STANIE GMINY i głosowanie Radnych nad udzieleniem Wójtowi wotum zaufania i absolutorium. Najbliższe 5 miesięcy to więc okres podsumowania samorządowego gospodarowania 2020 roku. Dobry więc czas, aby powrócić do ubiegłorocznego RAPORTU O STANIE GMINY. Jest on niewątpliwie także punktem odniesienia do ocen ostatnich dwunastu miesięcy. Zachęcam do lektury RAPORTU zamieszczonego na stronie internetowej Gminy www.gminazamosc.pl oraz dostępnych tam także moich tekstów publikowanych w Biuletynach Samorządu Gminy Zamość. Zachęcam już dzisiaj do DEBATY NAD STANEM GMINNYCH SPRAW. Odpowiem na każdy głos w dyskusji. Kontakt poprzez www.gminazamosc.pl zakładka „Zadaj pytanie Wójtowi”.

Tegoroczne rozmowy o gminnych sprawach rozpoczynam od odpowiedzi na wystąpienie Pana Ryszarda Puchacza, jakie miało miejsce podczas obrad Rady Gminy Zamość w dniu 25 sierpnia 2020 roku, w trakcie debaty nad RAPORTEM O STANIE GMINY za 2019 rok. W tekście zamieszczam wybrane wypowiedzi Mieszkańca – całość na stronie www.gminazamosc.pl w zakładce TRANSMISJE OBRAD RADY GMINY oraz w protokole z obrad sesji Rady na stronie BIP Gminy ugzamosc.bip.lubelskie.pl. Pan Ryszard Puchacz nie przekazał wersji pisemnej odczytanego w trakcie obrad sesji tekstu, więc poniższe Jego wypowiedzi mają formę zapisu z protokołu obrad Rady sporządzonego z odsłuchu jej nagrania.

PAN RYSZARD PUCHACZ

„... Raport o stanie Gminy Zamość jest dokumentem tak obszernym, tak detalicznym i tak szczegółowym, że jego zdaniem próba analizy tego graniczy z zuchwałością lub cudem. Dokument ten został sporządzony na 166 stronach i w jego ocenie jest to sprawozdanie biurowe i statystyczne. Raport ten nie ma nic wspólnego z materiałem, który mieszkaniec mógłby przeczytać i przeanalizować w jeden wieczór. Odnoszę wrażenie, że autor chciał zniechęcić do zapoznania z jego treścią ...”.

ODPOWIEŹ WÓJTA GMINY

Raport o stanie Gminy to nowy, funkcjonujący od 2019 roku, instrument oceny realizacji gminnych zadań. Jego zawartość określają: ustawa o samorządzie gminnym oraz uchwała Rady Gminy Zamość nr VI/56/19. Kształt raportu i jego merytoryczny układ pozostawiono do decyzji autora – w naszym przypadku Wójta Gminy Zamość. Każdego roku Wójt przedkłada Radzie Gminy i upublicznia dwa dokumenty podsumowujące poprzedni rok – Raport o stanie Gminy oraz sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy. Oba rozpatrywane i oceniane są na tej samej sesji Rady Gminy. Stąd też muszą być w nich różne punkty odniesienia w spojrzeniu na stan gminnych spraw i niewątpliwie taki był zamysł ustawodawcy. Ponieważ sprawozdanie dotyczy jednego roku budżetowego (zakończonego), to raport powinien przedstawiać sprawy w ujęciu szerszym. Zacytuję zdanie, jakie ująłem we wstępie do RAPORTU – „Informacje zawarte w niniejszym dokumencie mają służyć zwiększeniu wiedzy o funkcjonowaniu samorządu gminnego oraz stanowić podstawę do prowadzenia społecznego dialogu o przyszłości Gminy Zamość. Będą także podstawą konstruowania kolejnych strategii i programów”. Tak postrzegam rolę RAPORTU i możliwości jego wykorzystania. Musi więc on zawierać szeroki zakres informacji, które nie tylko dokumentują, ale także pozwalają zainteresowanym kreować własne oceny i opracowania. RAPORT zawiera 166 stron. Czy to dużo? Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy za 2019 rok z załącznikami zawiera 237 stron. Gmina Zamość jest wyjątkowa, między innymi z uwagi na liczbę Mieszkańców, a więc i zakres realizowanych zadań. Jest więc o czym pisać w RAPORCIE. Niewątpliwie nie jest to dokument, który jak oczekuje Pan Ryszard Puchacz – cytat: „... mieszkaniec mógłby przeczytać i przeanalizować w jeden wieczór”. Zarządzanie gminnymi sprawami i finansami to złożona materia. Nie ma możliwości ogarnięcia jej w tak krótkim czasie. Moim zdaniem nie da się tego uczynić bez zakresu informacji przedstawionych w tym dokumencie. Przygotowując RAPORT miałem na celu przedłożenie zainteresowanym dokumentu obrazującego stan gminnych spraw. Nie było moim celem zniechęcenie do zapoznania się z jego treścią. W wypowiedzi Pana Ryszarda Puchacza podczas sesji Rady Gminy, ani też w innych sytuacjach, nie usłyszałem konkretnych uwag w zakresie zmniejszenia ilości stron RAPORTU. Czekam wciąż na zdefiniowane propozycje, które będzie można wykorzystać przy przygotowaniu RAPORTU za 2020 rok.

PAN RYSZARD PUCHACZ

„Zadłużenie Gminy Zamość na koniec 2019 roku wyniosło 25 178 000 zł. Przez ostatnie lata, ale również w 2019 roku bezrefleksyjnie wydawano publiczne pieniądze, nie było w tym żadnej myśli, planu ani logiki. Najważniejsze były i są nadal inwestycje, im droższa, tym lepsza, imprezy, spotkania wewnętrzne za publiczne pieniądze tylko dla wybranych, zabawa. Tak władza gminna rozumie rozwój. Wykorzystanie środków unijnych, bez względu na zasadność realizowanych inwestycji, było ważne i świadczyło o dobrym zarządzaniu. Więcej, znaczyło lepiej. Nikt nie myślał i nadal nie myśli o silnej gospodarce, która w przyszłości będzie gwarantem zaciągniętych zobowiązań. W tym szaleństwie brania dotacji i zaciągania kolejnych kredytów zapomniano jednak o tym, że kredyty trzeba będzie kiedyś spłacić, oraz o tym, że na tę spłatę będą musieli zarabiać ciężką pracą mieszkańcy. Dzisiaj zaczynamy zbierać owoce bezmyślnej polityki gminnej władzy. Pieniądzy brakuje nie tylko na inwestycje, ale także na bieżące funkcjonowanie gminy. Aby załatać coraz większe dziury w finansach, gmina ciągle się zapożycza i wydaje kolejne miliony. Wójt, zamiast wprowadzić oszczędności, po prostu podnosi podatki i przeznaczając coraz więcej pieniędzy na rozrywkę, dla towarzystwa wzajemnej adoracji, któremu ciągle mało imprez i hucznych spotkań. Tak właśnie w Gminie Zamość wygląda rozwiązywanie problemów. Prosto i bezrefleksyjnie, przerzucić odpowiedzialność za własną bezmyślność na mieszkańców”.

ODPOWIEŹ WÓJTA GMINY

Pan Ryszard Puchacz ujął w powyższych kilkunastu wierszach ocenę działań i decyzji Organów Gminy w zakresie zadłużenia Gminy, decyzji inwestycyjnych, decyzji o pozyskiwaniu dotacji, gminnych podatków, realizacji zadań społecznych. Poważne i odpowiedzialne odniesienie się do wypowiedzi wymaga przedstawienia faktów na kilkudziesięciu stronach. Nie uczynię tego, gdyż materiał do merytorycznej dyskusji jest w RAPORCIE. W tym miejscu chciałbym skupić się na pytaniach skierowanych do Pana Ryszarda Puchacza, gdyż moim zdaniem dopiero odpowiedzi na nie mogą być podstawą dalszej merytorycznej dyskusji. Decyzje Organów Gminy określił Pan jako – cytat: „Szaleństwo brania dotacji i zaciągania kolejnych kredytów”. Na realizację inwestycji Gmina Zamość pozyskuje dotacje z programów unijnych i krajowych. W dochodach majątkowych budżetu 2019 roku była to kwota 7 290 437 zł – 96% całości dochodów majątkowych. Które, Pana zdaniem, pozyskane dotacje kwalifikują się do pojęcia „szaleństwo”? Których inwestycji finansowanych dotacjami Gmina nie powinna realizować? Wydatki inwestycyjne budżetu 2019 roku to kwota 21 859 955 zł, za którą realizowano 91 zadań. Sfinansowano je wspomnianymi powyżej dotacjami oraz kredytem w wysokości 6 000 000 zł. Łączna suma dotacji majątkowych i kredytu to 13 290 437 zł. Jakimi dochodami budżetu gminnego lub ograniczeniami jego wydatków można zastąpić tę kwotę? Które gminne inwestycje 2019 roku nie powinny być realizowane? Mówi Pan dalej – cytat: „Nikt nie myślał i nadal nie myśli o silnej gospodarce, która w przyszłości będzie gwarantem zaciągniętych zobowiązań”. Jakie prawne gminne instrumenty tworzenia silnej gospodarki ma Pan na myśli? O stawkach podatków lokalnych poniżej i w RAPORCIE. Niższe od miejskich. Mamy ulgi podatkowe dla inwestujących w rozwój działalności gospodarczej. Inwestujemy w rozwój infrastruktury Sołectw. Co konkretnego proponuje Pan w tym zakresie? W swojej wypowiedzi Pan Ryszard Puchacz ocenia działania Wójta następująco – cytat: „Wójt, zamiast wprowadzić oszczędności, po prostu podnosi podatki i przeznaczając coraz więcej pieniędzy na rozrywkę, dla towarzystwa wzajemnej adoracji, któremu ciągle mało imprez i hucznych spotkań”. Historię stawek podatków lokalnych prezentuję szczegółowo na stronach 26-27 RAPORTU. Stawka podatku rolnego, obowiązująca w 2019 roku, ustalona została jeszcze w 2016 roku (4 lata bez zmian) i stanowiła 69,9% stawki maksymalnie możliwej. Mieszkańcy nie płacą podatku od budynków mieszkalnych, ani też tzw. podatku inwestycyjnego. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatków w Gminie Zamość w 2019 roku to kwota 3 817 444 zł. Jest ona zaliczana Gminie do dochodów i ma negatywny wpływ na poziom otrzymywanej z budżetu Państwa subwencji wyrównawczej, a więc na dochody budżetu Gminy. Pozostałe podatkowe analizy w RAPORCIE (str. 26-28). Co innego proponuje Pan w zakresie stanowienia podatków lokalnych w Gminie Zamość? Przez 10 lat stawki podatkowe bez zmian? Kolejna rzecz: jednym z zadań własnych Gminy jest integracja Mieszkańców wokół gminnych spraw, pobudzanie obywatelskiej aktywności, wspieranie działań organów sołectw. Sołectkie przedsięwzięcia społeczne realizowane są jako lokalne inicjatywy. Które konkretnie przedsięwzięcia są wg Pana rozrywką i zabawą? Kto w Gminie Zamość, Pańskim zdaniem, należy do towarzystwa wzajemnej adoracji, któremu ciągle mało imprez i hucznych spotkań?

PAN RYSZARD PUCHACZ

„**Promocja Gminy Zamość w Raporcie.** Promocja Gminy to działanie zmierzające do poinformowania i zachęcenia określonych osób prawnych i fizycznych do aktywności gospodarczej, ukierunkowanej tak, aby dawała efekty pożądane przez władze gminy i zgodne z programami rozwoju przez te władze opracowanymi. Promocja jest przedsięwzięciem gospodarczym (...). Z Raportu na stronie 131 można jedynie przeczytać, że jest to zadanie własne gminy. Brak informacji o dokumencie strategicznym, czyli promocja bez planu, promocja bez pomysłu. Promocja gminy odbywała się bez jasnych strategii i planu działań, głównie na podstawie doraźnych pomysłów i ustnych sugestii. Na stronie 131 brak informacji o wydatkach na promocję. (...) Jako jeden z przykładów na nieudolność w zakresie promocji gminy, który jest udokumentowany w sprawozdaniu Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość, należy promocja Regionalnej Izby Pamięci. (...) Dane pokazują bezzasadne, bezprzedmiotowe i abstrakcyjne wydawanie pieniędzy na promowanie Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem wraz z jej opiekunami. Propozycje ożywienia i uczynienia tego miejsca ciekawszym spotykają się z dezaprobatą wśród osób czerpiących z tego miejsca korzyści finansowe z bylejakości.”

ODPOWIEŹ WÓJTA GMINY

Pan Ryszard Puchacz zarzuca, że – cytat: „Na stronie 131 brak informacji o wydatkach na promocję”. Rzeczywiście na przywołanej stronie RAPORTU nie ma tej informacji, gdyż zawiera ona tytuł rozdziału – cytat: „Promocja, kultura, sport, rekreacja, turystyka”. Dane dotyczące realizacji zadań z zakresu promocji Gminy zamieszczone są na stronach 146-148 RAPORTU. Poniżej zamieszczam zestawienie ze strony 148. Więcej w RAPORCIE.

Gmina Zamość – wydatki budżetu Gminy 2019 roku na realizację zadań z zakresu promocji.

Zadanie		Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem	Urząd Gminy Zamość	łącznie
1.	Wydawanie Biuletynu Samorządu Gminy Zamość	57 713,15 zł	-	57 713,15 zł
2.	Promocja Gminy Zamość w mass mediach	56 154,09 zł	-	56 154,09 zł
3.	Współpraca ze środowiskami lokalnymi innych regionów, państw i samorządów	34 348,72 zł	-	34 348,72 zł
4.	Wydawnictwa i materiały promujące Gminę Zamość	46 593,10 zł	-	46 593,10 zł
5.	Pozostałe działania promujące Gminę Zamość	95 882,50 zł	48 665,74 zł	144 548,24 zł
Ogółem:		290 691,56 zł	48 665,74 zł	339 357,33 zł

W swoim wystąpieniu Pan Ryszard Puchacz definiuje pojęcie promocji Gminy – cytat: „*Promocja Gminy to działanie zmierzające do poinformowania i zachęcenia określonych osób prawnych i fizycznych do aktywności gospodarczej, ukierunkowanej tak, aby dawała efekty pożądane przez władze gminy i zgodne z programami rozwoju przez te władze opracowanymi. Promocja jest przedsięwzięciem gospodarczym,...*”. Nie miałbym zamiaru polemizować z tym stwierdzeniem, gdyby nie fakt, że to tylko mała część prawdy. Gmina to nie tylko podmiot gospodarczy. Przytoczę pierwsze zdania z ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym – cytat: „**art. 1. 1. Mieszkańcy gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o gminie, należy przez to rozumieć wspólnotę samorządową oraz odpowiednie terytorium**”. Gmina to Mieszkańcy, których łączy wspólnota zadań przypisanych im do realizacji, a określonych dalej w art. 17 i innych regulacjach. W takiej sytuacji nie można ograniczać pojęcia promocji Gminy tylko do przedsięwzięć gospodarczych. Nie mniej ważnym zadaniem jest przekaz informacji o tym, czym żyje gminna wspólnota. Także tworzenie dobrego klimatu do integracji Mieszkańców wokół lokalnych spraw. Stąd też Biuletyn Samorządu Gminy Zamość, płatne audycje w Katolickim Radio Zamość, także przekazywane publicznie życzenia świąteczne. Poprzez promocję Gmina (inni również) mogą wspierać inicjatywy zachowujące narodowe wartości – np. działalność Zespołu Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna”, czy też wsparcie różnego rodzaju wydawnictw. Taka promocja też przynosi efekty; nic nie dzieje się samo. Ocenia Pan Ryszard Puchacz, że – cytat: „*Dane pokazują bezzasadne, bezprzedmiotowe i abstrakcyjne wydawanie pieniędzy na promowanie Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem wraz z jej opiekunami. Propozycje ożywienia i uczynienia tego miejsca ciekawszym spotykają się z dezaprobatą wśród osób czerpiących z tego miejsca korzyści finansowe z bylejakości,...*”. Pisałem i wypowiadałem się już na ten temat wielokrotnie. Jestem pełen szacunku i uznania dla Tych Mieszkańców Wysokiego, którzy w 2005 roku podjęli wyzwanie tworzenia tego, co dzisiaj możemy dumnie nazywać Regionalną Izbą Pamięci w Wysokiem. Godzę się z tym, że są osoby, które w tym temacie mają inne zdanie. Nie akceptuję jednak braku szacunku dla ludzkiego trudu. Nie akceptuję takich, jak powyżej, agresywnych publicznych wypowiedzi.

PAN RYSZARD PUCHACZ

„**W temacie dotacji dla Stowarzyszeń na realizację zadań własnych gminy.** Stowarzyszenie Kobiet Na Rzecz Promocji i Rozwoju Środowisk Lokalnych 28+, zadanie publiczne pn. *wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej* – 175 000 zł. W Raporcie o stanie Gminy nie zostało zdefiniowane pojęcie wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej...”

ODPOWIEŹ WÓJTA GMINY

Pan Ryszard zarzuca, że – cytat: „*W raporcie o Stanie Gminy nie zostało zdefiniowane pojęcie wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej. Brak informacji czemu taka forma wydawania publicznych pieniędzy ma służyć*”. Wypada w tym miejscu przypomnieć Panu Ryszardowi o kilku faktach. **Stowarzyszenie Kobiet Na Rzecz Promocji i Rozwoju Środowisk Lokalnych 28+** ma 30 kół terenowych w Sołectwach Gminy Zamość i zrzesza ponad 500 Pań, Mieszkanek Gminy. Wspomniana powyżej umowa na dotację z budżetu Gminy zawarta została ze Stowarzyszeniem po przeprowadzeniu procedury składania i wyboru ofert. Umowa określa rodzaj i ilość zadań przewidzianych do realizacji. W ofercie Stowarzyszenia i w zawartej umowie uwzględniono wnioski składane przez Sołtysów w procesie projektowania budżetowego 2019 roku. W ramach zadania **wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej poprzez wdrażanie programu pobudzania aktywności obywatelskiej** w Sołectwach Gminy zrealizowano 53 wydarzenia lokalne o charakterze społeczno-kulturalnym (w 19 Sołectwach) oraz 60 warsztatów **rękodzieła i kulinarnych (w 30 Sołectwach)**. Wydarzenia te to inicjatywy lokalnych społeczności, na które organizatorzy zapraszali wszystkich Mieszkańców. Okazją do ich organizacji były spotkania opłatkowe połączone z kolędowa-

niem, choinki dla dzieci, sołeckie obchody Dni Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Dziecka, Dnia Matki, dni miejscowości, spotkania międzypokoleniowe. Zadaniem Samorządu gminnego jest pobudzanie i wspieranie aktywności obywatelskiej. Natomiast w Sołectwach powstają inicjatywy lokalne (pomysły) konkretyzujące przedsięwzięcia. Mamy w tym zakresie jeszcze wiele do zrobienia, gdyż samorządowej idei uczymy się cały czas. Niewątpliwie w zbyt małym zakresie do realizacji wspomnianego zadania Gminy wykorzystywany jest Fundusz Sołecki. Trzeba jednak pamiętać, że o przeznaczeniu jego środków decydują Mieszkańcy podczas zebrań wiejskich. Uczestniczy Pan w zebraniach wiejskich Sołectwa swojego miejsca zamieszkania. Nie pamiętam, aby zgłaszał Pan w ich trakcie propozycje realizacji lokalnych inicjatyw o charakterze społecznym (innych niż inwestycyjne). Z rozmów z Sołtysem wynika, że nie zgłaszał Pan także Jemu takich propozycji. Nie zaskakuje mnie Pana stwierdzenie, że – cytat: *„W mojej ocenie to bezmyślność i bezrefleksyjność wydawania pieniędzy publicznych na zadanie służące wąskiej grupie osób powiązanych z lokalną władzą”*. Podobne zdania wypowiada Pan publicznie prawie na każdej sesji Rady Gminy. Niczego Pan nie proponuje i nie potrafi Pan uszanować aktywności innych. Aktywność ograniczająca się wyłącznie do totalnej krytyki nie ma nic wspólnego z samorządową ideą. Nie będę w tym miejscu cytował wypowiedzi Pana Ryszarda Puchacza dotyczących wydatków osobowych realizowanych w ramach dotacji. Zainteresowanych odsyłam do nagrania z sesji Rady Gminy, jaka miała miejsce w dniu 25 sierpnia 2020 r. Rozmowy o pieniądzu są zawsze trudne. Publiczne wykorzystywanie tego wrażliwego tematu do poróżnienia ludzi uważam za przysłowiowy „chwyt poniżej pasa”, stosowany wówczas, gdy nie ma się nic innego w sprawie do powiedzenia. W ramach dotacji finansowane były wydatki związane z księgowym rozliczaniem projektu, prowadzeniem 60 warsztatów, administracyjną obsługą 53 wydarzeń lokalnych. Każdy realizowany w ramach pieniędzy publicznych, przejaw społecznej aktywności wymaga zaangażowania administracji – gminnej lub w tym przypadku Stowarzyszenia. Nie ja poukładałem tak ten świat. W RAPORCIE nie ma rozdziału o realizacji zadania gminnego wynikającego z treści art. 7 ust.1 pkt.17 ustawy o samorządzie gminnym – cytat: *„... wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej”*. Informacje o tym są w różnych innych rozdziałach. Być może przy konstrukcji kolejnego RAPORTU uwzględnię zmiany w tym zakresie.

PAN RYSZARD PUCHACZ

„Idea Funduszu Sołeckiego została wypaczona. (...) Fundusz Sołecki został zawłaszczony przez Wójta i radnych pełniących funkcję jednocześnie sołtysów. Wójt, na kilka miesięcy przed zebraniem wiejskim, decyduje, że dana droga za ponad 2 miliony będzie realizowana z Funduszu Sołeckiego. (...) Bezrefleksyjne wydatkowanie pieniędzy z Funduszu Sołeckiego na siłownie zewnętrzne w prawie każdym sołectwie odbija się w przyszłości na gminnym budżecie. Paradoxem jest zgłaszanie wniosków do Funduszu Sołeckiego przez sołtysa, który jednocześnie jest radnym”.

ODPOWIEŹ WÓJTA GMINY

Nie ma prawnego obowiązku wydzielenia w budżecie Gminy środków finansowych na program Fundusz Sołecki. O tym decydują organy Gminy – Wójt i Rada. Taką decyzję podjęliśmy w 2015 roku, zwiększając jednocześnie obowiązkową kwotę Funduszu o otrzymany z budżetu Państwa częściowy (koło 20%) zwrot poniesionych wydatków. Kolejne decyzje w sprawie Funduszu Sołeckiego należą już do Mieszkańców. To zebranie wiejskie rozstrzyga o tym, co za pieniądze Funduszu będzie w sołectwie realizowane. Wójt wykonuje wskazania zebrania wiejskiego. W wypowiedzi zamieścił Pan zdanie – cytat: *„Bezrefleksyjne wydawanie pieniędzy z Funduszu Sołeckiego na siłownie zewnętrzne”*. Wypowiadając publicznie to zdanie, ocenia Pan Mieszkańców Sołectw Gminy Zamość, Tych którzy podjęli trud i odpowiedzialność udziału w zebraniach wiejskich. Recenzuje Pan także Mieszkańców Sołectwa swojego miejsca zamieszkania, gdyż tam też w ramach Funduszu powstała siłownia zewnętrzna. Uczestniczył Pan w zebraniach tego Sołectwa. Nie potrafi Pan uszanować woli większości (znaczącej), a na tym wg mnie zbudowany jest samorząd na szczeblu gminnym. Mówi Pan, że – cytat: *„Paradoxem jest zgłaszanie wniosków do Funduszu Sołeckiego przez sołtysa, który jednocześnie jest radnym”*. Ponowny brak szacunku, tym razem dla prawa. Swoimi wystąpieniami chce Pan zmienić ustawę o samorządzie gminnym i ustawę o funduszu sołeckim oraz decyzje Mieszkańców Sołectw Gminy Zamość wyrażone w samorządowych wyborach Radnych Rady Gminy i wyborach Sołtysów. Czy ma Pan do tego prawo? Czy tak wg Pana mają wyglądać samorządowe standardy w Gminie Zamość? Mówi Pan, że – cytat: *„Fundusz Sołecki został zawłaszczony przez Wójta i Radnych pełniących funkcję jednocześnie Sołtysów.”* Mieszkańcy po to wybierają Organy Gminy, aby zarządzały gminnymi sprawami. Moim zdaniem oznacza to między innymi, że powinni Oni być z Mieszkańcami, wspierać ich w decyzjach i działaniach. Sołectwo to jednostka organizacyjna Gminy. Udział w zebraniach wiejskich i spotkaniach Rad Sołeckich to wręcz obowiązek Wójta i Radnych. Wójt Gminy ma też obowiązek prawnej oceny decyzji podejmowanej przez zebrania wiejskie, także w sprawie przeznaczenia środków Funduszu Sołeckiego. Moim zdaniem normalnym jest więc obserwowanie procesu podejmowania decyzji i wcześniejsze reagowanie w razie potrzeby, po to, aby później nie doprowadzać do jej unieważnienia. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku drogi, o której Pan wspomina.

PAN RYSZARD PUCHACZ

„Raport milczy na temat zrównoważonego rozwoju gminy. Zagadnienie to było poruszane na kilku sesjach Rady Gminy Zamość. Problem ten był również akcentowany na zebraniach wiejskich. Z Raportu mieszkańcy nie dowiedzą się nic odnośnie programu budowy dróg...”

ODPOWIEDŹ WÓJTA GMINY

Mówi Pan, że – cytat: „*Raport milczy na temat zrównoważonego rozwoju gminy*”. Panie Ryszardzie, zachęcam do zapoznania się z zawartością stron 50-63 RAPORTU. Jest tam sporo informacji o STRATEGII ROZWOJU GMINY na lata 2016-2025 oraz o innych gminnych programach z nią powiązanych. Wspomniana strategia zakłada osiągnięcie następujących celów:

- Cel strategiczny I: Wyższa atrakcyjność inwestycyjna i dostępność komunikacyjna gminy. Cele operacyjne:
  1. Tworzenie możliwości do inwestowania.
  2. Wspieranie przedsiębiorczości na terenie gminy i tworzenie pozarolniczych miejsc pracy.
  3. Promocja gospodarcza i inwestycyjna.
- Cel strategiczny II: Wielokierunkowy rozwój wsi. Cele operacyjne:
  1. Rozwój infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury ochrony środowiska.
  2. Rozwój działalności agroturystycznej, turystycznej, rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze, kulturowe i historyczne.
  3. Wsparcie działań proekologicznych.
  4. Rozwój oferty kulturalnej, turystycznej i rekreacyjno-sportowej skierowanej do różnych grup odbiorców.
- Cel strategiczny III: Wzmocnienie kapitału społecznego oraz integracja społeczna. Cele operacyjne:
  1. Podniesienie jakości usług edukacyjnych.
  2. Przeciwdziałanie wykluczeniom społecznym.
  3. Promowanie inicjatyw obywatelskich oraz wzmacnianie organizacji pozarządowych.
  4. Rozwój społeczeństwa informacyjnego.
  5. Podnoszenie jakości usług publicznych oraz sprawna administracja.

Mówi Pan, że – cytat: „*Z Raportu mieszkańcy nie dowiedzą się nic odnośnie programu budowy dróg*”. Ponownie odsyłam do strony 60 RAPORTU, gdzie zamieściłem następujący wpis – cytat: „*Elementem Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy na lata 2014-2020 jest niewątpliwie przyjęty przez Radę Gminy w dniu 24 września 2014 roku dokument pod nazwą PRIORYTETY PROGRAMU BUDOWY NAWIERZCHNI DRÓG LOKALNYCH (gminnych). Obejmuje on realizację 42 drogowych zadań inwestycyjnych w 32 Sołectwach Gminy. Ocena realizacji tego dokumentu programowego oraz jego aktualizacja miała nastąpić w 2019 roku. Sytuacja wywołana zmianami w gminnych finansach lat 2018-2020 nie pozwoliła dotychczas na podjęcie działań w tym zakresie. Poniżej informacja obrazująca realizację programu*”.

NA ZAKOŃCZENIE PYTANIA OD WÓJTA DO PANA RYSZARDA PUCHACZA

Nie ma oczywiście prawnego obowiązku udzielania na nie odpowiedzi. Aby mógł Pan zabrać głos w debacie nad RAPORTEM O STANIE GMINY za 2019 rok, musiał Pan zebrać podpisy 50 Osób upoważniających Pana do tego. Czy Osoby, które dały Panu takie upoważnienie, wiedziały jakiego zakresu gminnych spraw będzie dotyczyło Pana wystąpienie? Czy te Osoby czytały tekst Pana wystąpienia odczytanego w trakcie obrad sesji Rady?

Pytania do Tych, którzy podpisali się pod zgłoszeniem Pana Ryszarda Puchacza do dyskusji w debacie. Czy to, co w trakcie sesji Rady Gminy wypowiedział Pan Ryszard Puchacz, jest tożsame z Waszymi ocenami? Czy aprobujecie sposób ich prezentowania? Chętnie z Wami o tym porozmawiam.

Kończąc udzielanie odpowiedzi chcę podkreślić mój szacunek dla TRUDU Autora włożonego w przygotowanie wystąpienia. Żałuję, że trud ten nie wnosi niczego pozytywnego w gminne życie.

Zachęcam do kontaktu poprzez www.gminazamosc.pl/ „zadaj pytanie Wójtowi”.

29 stycznia 2021 r. Ryszard Gliwiński

ZAPRASZAMY DO ODBIORU AUDYCJI RADIOWYCH I PRODUKCJI FILMOWO-REPORTERSKICH O ŻYCIU SAMORZĄDOWYM GMINY ZAMOŚĆ

Audycje Katolickiego Radia Zamość (90,1 FM i 101,2 FM)

- stałe godziny emisji w wybrane soboty o godz. 11:15 z powtórką w poniedziałki o godz. 21:30
- Audycje dostępne również w internecie:
  - » www.radiozamosc.pl (zakładki: Audycje / Audycje Samorządowe / Audycje Gminy Zamość)
  - » www.gminazamosc.pl (zakładki: Menu / Biuletyn i media / Audycje w Katolickim Radiu Zamość)

Produkcje filmowo-reporterskie Telewizji Internetowej ZAMOŚĆ.TV

- www.zamosc.tv (zakładka: Gmina Zamość – www.gminazamosc.tv)
- www.gminazamosc.pl (zakładki: Menu / Biuletyn i media / Gmina Zamość TV)

Audycje i formy filmowe nt. Gminy Zamość realizowane na podstawie umów Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość z Katolickim Radiem Zamość i Smailmedia Sp. z o.o. (Telewizja Internetowa Zamość.TV).

SPOŁECZNOŚĆ GMINY ZAMOŚĆ WSPARŁA WOŚP

Punkt odbioru darów w Lipsku Polesiu

Siema!

W dniu 31 stycznia 2021 roku, odbył się 29. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, w tym roku także Społeczność Gminy Zamość zapragnęła czynnie włączyć się w udział w tą charytatywną inicjatywę. Aż 62 podmioty wspierające reprezentowały gminę w zbiórce finansów na leczenie chorych dzieci. Tegoroczny finał WOŚP zbierał fundusze na walkę z chorobami laryngologicznymi, otolaryngologicznymi oraz diagnostykę głowy małych dzieci. Nasi Mieszkańcy nie pozostali obojętni na los tych małych istot, wykazali się ogromną empatią i głęboką wrażliwością. W darze na aukcje przekazali 250 trybutów, które szczegółowo opisaliśmy i wystawiliśmy na charytatywnej licytacji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Od zamojskiego sztabu WOŚP nr 5535, mieszczącego się w Młodzieżowym Domu Kultury w Zamościu, otrzymaliśmy dodatkowo 26 darów do licytacji. Na apel o zbiórce rzeczy i datków do licytacji odpowiedziało aż 26 sołectw, 18 Kół Gospodyń Wiejskich, 4 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, 3 szkoły, 5 zespołów śpiewaczych oraz 5 organizacji. Łącznie przygotowaliśmy 276 aukcji internetowych dostępnych na portalu Allegro.pl

Nagraliśmy 28 filmików zachęcających do zaglądania pod linki aukcji. Każdy darczyńca, o ile miał życzenie, mógł powiedzieć kilka słów do kamery. W licytacjach internetowych zbieraliśmy 10 388,04 zł. Dzięki tej akcji Społeczność Gminy Zamość zjednoczyła się, tworząc nierozzerwalny kolektyw niosący dobro, pomoc i współczucie.

Nasi Mieszkańcy nie tylko przekazali ogrom rzeczy materialnych, postano-

wili także przekazać kwotę 3 240,00 zł w datkach finansowych od 16 gminnych podmiotów. Dodatkowo utworzone zostały trzy gminne eSkarbonki, na które można było wpłacać pieniążki na zbiórkę. W wirtualnych puszkach zbierano 2 230,00 zł. Tegoroczne elektroniczne skarbonki wsparło 56 osób.

W tych trudnych miesiącach, czasie walki z globalną pandemią SARS-COV-2, mogliśmy być częścią potężnego dzieła. Byliśmy małym trybikiem w wielkiej machinie niesienia i szerzenia pomocy potrzebującym. Pięcioro naszych gminnych wolontariuszy, pomimo mrozu, śniegu i lodu, zebrało kwotę 599,17 zł w puszkach finałowych. Swój cenny wkład finansowy w zbiórkę miał także Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem. GOK założył jedną z trzech gminnych eSkarbonek, w której zbierał 910,00 zł oraz był posiadaczem jednej z puszek stacjonarnych, w której zbierano kwotę 151,29 zł. Łącznie, cegiełka dla WOŚPu, od naszej gminnej instytucji kultury wpłynęła kwota 1 061,29 zł.

Pan Wójt Ryszard Gliwiński również włączył się w akcję. Na ten szczytny cel przekazał blisko dwumetrowe śmigło samolotowe, otrzymane w darze od Aeroklubu Ziemi Zamojskiej. Dzięki ogólnopolskiej licytacji tego daru, dodatkowo konto WOŚP zasilone zostało kwotą 840,00 zł.

Te wszystkie działania skierowane pod kątem zbiórki finansowej 29. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy pozwoliły nam zbierać łączną kwotę 17 297,21 zł na leczenie chorych dzieci. Nie udało by nam się to, gdyby nie nasi darczyńcy. Wielkie podziękowania dla wszystkich podmiotów wspierających tegoroczny

29. już finał dobra. Jesteście Muzykami tej Orkiestry, bez Was nie byłoby niczego. To dzięki Waszej ofiarności, rozpoczęła się akcja „Społeczność Gminy Zamość wspiera WOŚP”. **DZIĘKUJEMY!**

Wolontariusz nr 203/5535
Agnieszka Wójtowicz

Podziękowania dla podmiotów wspierających:

Sołectwa: Białobrzegi, Borowina Sitaniecka, Bortatycze, Bortatycze Kolonia, Chyża, Jatutów, Łapiguz, Mokre, Płoskie, Siedliska, Sitaniec, Sitaniec Kolonia, Skaraszów, Wieprzec, Wychody, Wierzchowiny, Wólka Panieńska, Wólka Wieprzecka, Zawada, Zarzecze, Zwódne, Żdanów, Żdanówek, Wysokie, Lipsko Polesie, Lipsko Kosobudy
KGW: Białobrzegi, Bortatycze, Bortatycze Kolonia, Chyża, Jatutów, Lipsko, Łapiguz, Mokre, Płoskie, Siedliska, Skaraszów, Wieprzec-Wychody, Wierzchowiny, Wólka Panieńska, Wólka Wieprzecka, Zawada, Żdanów, Żdanówek

OSP: Bortatycze, Mokre, Płoskie, Żdanówek
Szkoły: Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej, Szkoła Podstawowa w Mokrem, Stowarzyszenie Oświatowe w Zawadzie

Zespoły: Ale Cantare, Echo Lipska, Roztoczanka, ShowMen, chór Sitanianie

Organizacje: Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem, Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z siedzibą w Mokrem, Instruktor Fitness Agnieszka Tor, Klub Miłośników Gier i Fantastyki „Gildia Łowców”, Klub Seniora „Kalinka”, Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość.

TAK ZAPAMIĘTAM 2020 ROK

Trwa czas podsumowań tego, co wydarzyło się w naszym życiu w starym już 2020 roku. Dokonywane oceny i bilanse zależne są od punktu odniesienia. Zapamiętamy ubiegły rok tak, jak przeżywaliliśmy poszczególne jego wydarzenia. Tekst, który proponuję Państwu przeczytać, jest więc spojrzeniem na 2020 rok poprzez perspektywę samorządowej aktywności i decyzji Wójta Gminy Zamość. Jaki więc był 2020 rok?

Był to rok naznaczony PANDEMIĄ KORONAWIRUSA, ograniczenia, a nawet zamrożenia aktywności w życiu publicznym i gospodarczym. Stan, którego w Kraju nie mieliśmy od 1981 roku. Przyszło nam zmierzać się z nowymi warunkami realizacji samorządowych zadań. W ograniczonym zakresie funkcjonowały programy w świetlicach wiejskich, część z nich w formie zdalnej. Trzeba było korygować terminarz i zakres zadań publicznych powierzonych do realizacji Stowarzyszeniom. Nie odbyły się Dożynki Gminne w Wólce Wieprzeckiej i inne duże publiczne gminne przedsięwzięcia. Niespotykane dotychczas utrudnienia w funkcjonowaniu gminnej administracji, a w związku z tym dodatkowe uciążliwości dla Mieszkańców w załatwianiu spraw. W nowych okolicznościach musiała funkcjonować Rada Gminy i jej Komisje. Zdalne obrady nie są najlepszą formą pracy Radnych, ale pozwoliły terminowo realizować plany pracy i podejmować najważniejsze decyzje. Od października w zdalnych obradach Rady i Komisji mogli już brać udział także Mieszkańcy. Niestety, ze zdalnej formy nauczania musieli przez większość miesięcy ubiegłego roku korzystać także Nauczyciele i Uczniowie.

Rok trwającej siedem miesięcy kampanii wyborczej związanej z wyborami Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Czas publicznej dyskusji o tym czy w Polsce obowiązuje prawo, które nie zostało jeszcze przyjęte przez Sejm i Senat oraz podpisane przez Prezydenta i opublikowane. Tygodnie sporów o to czy Wójtowie Gmin mają udostępniać Poczcie Polskiej wrażliwe dane osobowe Mieszkańców – nr PESEL i inne.

Jubileuszowy rok 30 lecia przywrócenia w Polsce samorządowych Gmin. Praktycznie niezauważona okazja do uszanowania wkładu lokalnych gminnych społeczności w rozwój Polski lat 1990 – 2020. Samorządowej idei ani świętowaniu Jubileuszu nie służyła publiczna atmosfera tworzona przez kilka miesięcy wokół Wójtów Gmin, których uznano

za winnych braku możliwości organizacji wyborów w dniu 10 maja.

W roku o niesprzyjających do aktywności warunkach kolejne potwierdzenia efektów działań integrujących Mieszkańców Gminy. Akcja szycia maseczek ochronnych – 72 000 sztuk, oraz dostarczenia ich Mieszkańcom Gminy – 14 000 szt. Cztery gminne akcje oddawania krwi – 179 Mieszkańców oddających krew 356 pobrań, 160 litrów krwi. Zdalne Dożynki Gminy Zamość – 31 Sołectw w konkursie wieńca dożynkowego i 27 Sołectw w konkursie stoisk i wystaw dożynkowych. Gminne kampanie społeczne – Aktywne Społeczeństwo, oraz Oddaj głos na polską flagę w Gminie Zamość. W tej drugiej akcji oddaliśmy 1117 głosów.

Kolejne sukcesy Mieszkańców Gminy realizujących swoje pasje. Tutaj wymienię tylko cztery ze znacznie dłuższej listy.

- Grand Prix XXIX Tyskich Wieczorów Kolędowych dla zespołu „Ale Cantare” z Płockiego. W konkursie wzięło udział 19 chórów z całej Polski. Panie wystąpiły również w koncercie laureatów w kościele pw. św. Marii Magdaleny w Tychach.
- I miejsce i „Złote Pasma” dla „Ale Cantare” w XII Ogólnopolskim Turnieju Chórów o Kryształowe Serce Chełmińskiej Jesieni.
- Nagroda chóru „Sitanianie” i wyróżnienia dla zespołów „Białowolanki”, „Echo Lipska” i „Wesołe Gosposie” podczas XXI Wojewódzkiego Jesiennego Przeglądu Twórczości Artystycznej Seniorów. Wydarzenie w formie online zorganizowane przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie wraz z Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Lublinie.
- Młodzieżki Uczniowskiego Klubu Piłkarskiego Suchowiczteam z roczników 2007–09 zdobyły Wicemistrzostwo Polski Krajowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych podczas ogólnopolskich Finałów Turnieju „Mała Piłkarska Kadra Czeka”, które odbyły się w dniach 13–15.07.2020 r. na boiskach „za Rotundą” w Zamościu.

- Piłkarze STS Gryf Gmina Zamość awansowali do IV ligi rozgrywek prowadzonych przez OZPN w Lublinie.

Dziewięć miesięcy niepewności w zarządzaniu gminnymi finansami. Dopiero informacje pozyskiwane na przełomie października i listopada pozwalały mieć nadzieję na, w miarę dobrą, realizację planu dochodów budżetu 2020 roku. Optymizm i decyzje ostatnich miesięcy roku wyhamowało jednak to, co wydarzyło się w trakcie projektowania budżetowego 2021 roku. Nie pamiętam sytuacji, aby z planowanych dochodów bieżących budżetu nie pozostało nic na inwestycje. To skutek kolejnego roku wzrostu wydatków związanych z oświatą i wychowaniem przedszkolnym – środków własnych gminy w realizacji zadania mamy już o **7 049 126 zł** więcej niż w 2017 roku.

Rok kolejnych zmian w organizacji i finansowaniu odbioru odpadów komunalnych z gospodarstw domowych. Decyzje Parlamentu z lipca 2019 roku spowodowały wzrost kosztu rocznej usługi w Gminie Zamość z kwoty **1 702 000 zł** w 2019 roku do kwoty **2 930 930 zł** w 2020 roku i **4 589 228 zł** w 2021 roku. Doszło do, moim zdaniem, absurdalnej sytuacji, w której za odbiór odpadów Mieszkańcy płacą więcej niż lokalnego podatku. Zastanawiamy się po co Sejm, Senat i Prezydent zmuszają Wójtów do odbioru od wszystkich Mieszkańców odpadów zmieszanych dwa razy w miesiącu (w okresie kwiecień – październik).

Rok, w którym Gmina Zamość – największa Gmina wiejska Województwa Lubelskiego – nie została zauważona przez Polityków przy podziale dotacji budżetu Państwa na inwestycje lokalne. W pierwszej konkursowej edycji rządowego programu Fundusz Inwestycji Lokalnych złożyliśmy trzy wnioski: 1) Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w m. Kalinowice – budowa sali gimnastycznej z wnioskowaną dotacją 4 000 000 zł, 2) Rozbudowa dróg gminnych nr 110381L i 110382L w m. Szopinek z wnioskowaną dotacją 3 500 000 zł, 3) Budowa drogi gminnej w m. Płoskie – od drogi powiatowej nr 3217L do drogi krajowej nr 74 z wnioskowaną dotacją 2 450 000 zł. Za-

den z tych wniosków nie uzyskał politycznego uznania i wsparcia.

Pomimo powyższego pozyskaliśmy 4 222 086 zł unijnej dotacji na realizację w 2021 roku trzech inwestycji: Odnawialne źródła energii w Gminie Zamość część III – **2 063 411 zł** (386 zestawów solarowych na posesjach Mieszkańców), Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość – **1 448 675 zł** dotacji, Budowa sieci wodociągowej w m. Płoskie – etap III – **710 000 zł** dotacji, Dodatkowo pozyskaliśmy dotację z rządowego programu SPORTOWA POLSKA – **2 736 00 zł** w latach 2021-2022.

Podjęliśmy decyzje o rozpoczęciu realizacji największej gminnej inwestycji najbliższych lat – budowie sali gimnastycznej przy Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach. Kalkulacja kosztów **5 500 000 zł** Termin zakończenia inwestycji – sierpień 2022 rok. To szósta sala gimnastyczna w Gminie Zamość, która budowana będzie ze wsparciem finansowym wspomnianego powyżej programu SPORTOWA POLSKA.

Kolejny rok realizacji gminnego programu Fundusz Sotecki. Włączanie Mieszkańców w proces projektowania budżetowego. Decyzje zebrań wiejskich – a więc Mieszkańców, o wydatkowaniu **1 145 425 zł** środków gminnego budżetu na realizację **57** różnego rodzaju przedsięwzięć (stan październik 2020 rok). W trudnych warunkach pandemii udało się przeprowadzić 35 zebrań wiejskich, w trakcie których podjęto decyzje o kolejnych **57** zadaniach związanych z Funduszem i budżetem 2021 roku.

Rok kolejnych zrealizowanych inwestycji w Gminie na łączną kwotę wydatków majątkowych **13 656 528 zł** i udziale w ich realizacji **7 645 144 zł** dochodów majątkowych. Zakończyliśmy realizację 6 zadań z zewnętrznym dofinansowaniem:

1. Budowa sieci wodociągowej z ujęciem wody w m. Żdanówek – kontynuacja etapu I i II, Zadanie lat 2019 – 2020 z unijną dotacją **1 721 834 zł**. To element dużego zadania inwestycyjnego lat 2010-2020 – budowy sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w m. Żdanów i Żdanówek oraz ujęcia wody. Całkowity koszt **10 011 817 zł**, w tym dotacja unijna **4 702 130 zł**. Powstało ujęcie wody, oraz 9 km sieci wodociągowej i 10 km sieci kanalizacji sanitarnej
2. Rozbudowa i przebudowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żdanówek. Zadanie lat 2018 – 2020 z unijną dotacją Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich **492 748 zł**. Całkowity koszt inwestycji realizowanej od 2015 roku **1 215 586 zł**.
3. Budowa kompleksu sportowego w m. Zawada – przebudowa boiska piłkarskiego.

Inwestycja lat 2019 – 2020 z unijną dotacją **481 878 zł**. Koszt całości zadania lat 2015-2020 to kwota **2 380 608 zł**

4. Przebudowa drogi gminnej nr 110381L w m. Szopinek. Zadanie lat 2019 – 2020 z dotacją rządowego programu Fundusz Dróg Samorządowych **227 048 zł**, całkowity koszt **337 859 zł**, efekt **641 m.b.** nowej nawierzchni asfaltowej.
5. Przebudowa drogi gminnej nr 110386L w m. Pniówek. Zadanie lat 2019 – 2020 z dotacją rządowego programu Fundusz Dróg Samorządowych **312 404 zł**, całkowity koszt **514 027 zł**, efekt **803 m.b.** nowej nawierzchni asfaltowej.
6. Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie. Zadanie lat 2019 – 2020 z dotacją rządowego programu Fundusz Dróg Samorządowych **251 867 zł**, całkowity koszt **376 313 zł**, efekt **810 m.b.** nowej nawierzchni asfaltowej.

Realizowaliśmy 2 inne zadania z unijnym dofinansowaniem:

1. RoweLove Roztocze – razem pomimo granic INWESTYCJA w Lipsku Poleśiu. Zadanie lat 2019-2021 realizowane z unijną dotacją **3 819 552 zł**
2. Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie. Zadanie lat 2020 – 2021 z unijną dotacją **392 178 zł**

Przekazaliśmy Powiatowi Zamojskiemu 1 784 303 zł dotacji na realizację zadań Powiatu w Gminie Zamość.

1. Przebudowa drogi powiatowej nr 3247L – od drogi krajowej nr 17 w Kalinowicach – Pniówek – Suchowola – Maciejówka (Krasnobród) **1 460 166 zł** dotacji w 2020 roku, łącznie w latach 2018-2020 **2 716 705 zł** dotacji
2. Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3219L w m. Wysokie **342 137 zł** dotacji

W wyjątkowym roku 2020 doświadczyliśmy jak wielkie znaczenie w realizacji zadań publicznych ma bezpośredni ludzki kontakt.

Można to samo powiedzieć o każdej sferze naszego codziennego życia. Pandemia nie tylko ograniczyła nasze relacje, ale wniosła w nie także sporo złej atmosfery. Przekonaliśmy się, że telefon komórkowy i łącza internetowe ułatwiają nam życie, ale nie zastąpią rozmów prowadzonych przy stoliku z filiżanką herbaty. Wierzę, że Nowy 2021 Rok pozwoli systematycznie odbudować to, co zabrała nam pandemia.

Dziękuję pięknie WSZYSTKIM za współpracę w realizacji samorządowych zadań w wyjątkowym 2020 roku. Dziękuję za aktywność, spotkania i rozmowy, za wspieranie w trudnych sytuacjach. W Nowym Roku życzę zdrowia, optymizmu, spełnienia marzeń i satysfakcji.

Ryszard Gliwiński - Wójt Gminy Zamość, 30.01.2021 r.

GMINA ZAMOŚĆ „POD BIAŁO- CZERWONĄ”

Dzięki 1117 oddanym głosom (wymagane minimum 500) w Gminie Zamość powstanie maszt w ramach rządowego projektu „Pod biało-czerwoną”.

Ideą rządowego programu „Pod biało-czerwoną” jest to, aby w każdej polskiej gminie stanął maszt z biało-czerwoną flagą, sfinansowany przez Rząd RP. O tym, czy tak się stanie, zdecydować mieli mieszkańcy, wystarczyło w internetowym głosowaniu zebrać wymaganą liczbę głosów. W gminach do 20 tys. mieszkańców wystarczyło tylko 100 podpisów poparcia, ale w gminach większych, do 100 tys. mieszkańców, trzeba było zebrać minimum 500 głosów, w większych miastach – 1000. Najwięcej głosów w stosunku do liczby mieszkańców, w skali kraju zdobyły Gminy: Stawiski (woj. podlaskie) 14001, Czaplinek (woj. zachodniopomorskie) 10634, Miejsce Piastowe (woj. podkarpackie) 9325.

Spośród 15 gmin Powiatu Zamojskiego najlepiej wypadły: Gmina Nielisz (320 głosów, czyli o 220 głosów powyżej wymaganego minimum), Gmina Krasnobród (262 głosów, tj. o 162 więcej niż wymagane minimum) i Gmina Szczepleszyn (261 głosów, czyli o 161 powyżej minimum). Te gminy musiały zebrać minimum 100 głosów. Zaraz za nimi, na 4 miejscu, uplasowała się Gmina Zamość, pomimo że jako jedyna w powiecie musiała osiągnąć pięciokrotnie większe minimum w postaci co najmniej 500 głosów, ponieważ liczba jej mieszkańców przekracza 20 tys. osób. W rezultacie aż 1117 mieszkańców zdecydowało się oddać głos w projekcie na swoją Gminę – zebrano więc aż o 617 głosów więcej niż wymagane minimum. Na marginesie warto dodać, że np. Miasto Zamość uzyskało następujący wynik: 535 głosów, tj. o 35 głosów „na górkę”.

Dziękujemy wszystkim Mieszkańcom naszej Gminy, którzy wzięli udział w projekcie, oddając swoje głosy internetowe na Gminę Zamość. To Wasz sukces! UGZ

PROFESOR Z GMINY ZAMOŚĆ

Wojciech Kolanowski, mieszkaniec Płoskiego, pod koniec ubiegłego roku otrzymał z rąk Prezydenta RP Andrzeja Dudy tytuł profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

Profesor doktor habilitowany Wojciech Kolanowski mieszka w Płoskiem wraz z żoną Justyną i czworgiem dzieci. Z wykształcenia jest technologiem żywności i żywienia o specjalności żywienie człowieka. Od 25 lat pracuje naukowo, początkowo w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a obecnie na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach na Wydziale Nauk

Medycznych i Nauk o Zdrowiu. Prowadzi też wykłady z dietetyki dla studentów pielęgniarstwa na Uczelni Państwowej im. Szymona Szymonowica w Zamościu. W działalności naukowej specjalizuje się w zakresie bezpieczeństwa żywności, zdrowego żywienia i dietetyki.

Postanowieniem z dnia 26.11.2020 roku Prezydent RP Andrzej Duda nadał mu tytuł profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu (do której należy dietetyka i żywienie człowieka). Prof. Kolanowski jest cenionym dydaktykiem i promotorem ponad 200 prac dyplomowych na różnych uczelniach. Jest autorem podręczników i licznych publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych. Wcześniej Wojciech Kolanowski uzyskał nagrodę Ministra Edukacji Narodowej za współautorstwo innowacyjnego podręcznika, a także odznaczono go kilkakrotnie, m.in. Medalem za Długoletnią Służbę, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i Medalem Zasłużony dla Siedleckiej Uczelni.

Rodzina Państwa Kolanowskich z Płoskiego

„Nowy” Profesor jest bardzo aktywnym ekspertem, m.in. Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, działaczem Polskiego Towarzystwa Higienicznego i członkiem komitetów redakcyjnych zagranicznych czasopism naukowych. Jest także działaczem społecznym, aktywnie zaangażowanym w prace komitetu społecznego na rzecz reaktywacji Akademii Zamojskiej. Ma to być uczelnia wyższa o randze uczelni akademickiej, a w przyszłości uniwersytet. Reaktywowana Akademia byłaby uczelnią nowego typu w nawiązaniu do tradycyjnych warto-

ści, łączącą najlepszą naukę, nowoczesną edukację i patriotyczne wychowanie.

Żona Pana Wojciecha, Pani Justyna, prowadzi zakład fryzjerski „Loczek” w Płoskiem, a córki, Jagoda i Celinka, uczęszczają do szkoły podstawowej, z kolei dwaj synowie, Julian i Filon, to najmłodszy członek rodziny, są podopiecznymi przedszkola i żłobka.

Gratulujemy Panu Profesorowi z Płoskiego sukcesu zawodowego i naukowego oraz życzymy dalszych awansów.

PLEBISCYT SPORTOWY TZ Z UDZIAŁEM NASZYCH MIESZKAŃCÓW

27 stycznia br., rozpoczęło się głosowanie w XXXVII Plebiscytcie Tygodnika Zamojskiego na 10 najlepszych i najpopularniejszych sportowców oraz 5 trenerów na Zamojszczyźnie w 2020 roku.

Do tegorocznej edycji zostało zgłoszonych 56 sportowców i 25 trenerów, wśród nich sportowcy z terenu naszej gminy: Martyna Seń z Płoskiego (S26) – zawodniczka KS Agros Zamość – I miejsce w MP młodzików w biegu na 100 i 300 m oraz rekordzistka Polski w biegu na 300 m w kategorii U16; Andrzej Neścior z Zarzeczca (S29) – zawodnik sekcji łuczniczej KS Agros Zamość – III miejsce w drużynie i II w mikście podczas Mistrzostw Polski Juniorów; Martin Sędkak z Łąpiguza (S45) – zawodnik UKJ Legion Zamość – I miejsce w Mistrzostwach Polski Kadetów w Sumo oraz Roman Blonka (T2) – były trener czwartoligowej drużyny STS Gryf Gmina Zamość. Głosowanie potrwa do 2 marca 2021 roku. Głos na ulubionego sportowca czy trenera można oddać przy pomocy kuponów drukowanych w wydaniu papierowym Tygodnika Zamojskiego lub za pomocą esemesa, wysyłając na numer 7248 wiadomość o treści TZW.Sx, gdzie x jest numerem przypisanym danemu sportowcowi. Głosować możemy tylko na jedną osobę.

Więcej informacji o kandydatach i regulaminie głosowania znajduje się na stronie internetowej organizatora.

GOK KC

ROZPOCZYNAMY PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ NA USUWANIE AZBESTU!

Szanowni Państwo, informujemy o rozpoczęciu V naboru Zgłoszeń lokalizacji na usuwanie wyrobów zawierających azbest od osób fizycznych w ramach realizacji projektu pn. „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.

Nabór Zgłoszeń lokalizacji będzie trwał od dnia 1 lutego 2021 r. do dnia 26 lutego 2021 r.

Realizacja projektu obejmować będzie działania związane z demontażem, odbiorem, transportem oraz unieszkodliwieniem odpadów azbestowych. Proces ten został ułatwiony, po zmianie Regulaminu dobrowolnego przystąpienia do Projektu.

Osoba, która złożyła, bądź złoży Zgłoszenie lokalizacji na demontaż, a zdemontuje azbest z dachu we własnym zakresie, wystarczy, że podpisze **Oświadczenie o zmianie kwalifikowalności azbestu** z demontażu na odbiór odpadu z ziemi. Nie będzie musiała ponownie składać Zgłoszenia lokalizacji na sam odbiór odpadów azbestowych z ziemi.

Oświadczenie o zmianie kwalifikowalności azbestu będzie przekazywane Właścicielowi do podpisania przez Wykonawcę usuwającego azbest z posesji.

Wszystkie informacje dotyczące naboru wniosków oraz realizacji ww. projektu można uzyskać we właściwym Urzędzie Gminy/Miasta oraz na stronie <http://www.azbest.lubelskie.pl>

Druki dokumentów niezbędnych do naboru można pobrać ze strony: <http://www.azbest.lubelskie.pl> – Zakładka Aktualności.

Jednocześnie informujemy, że osoby zakwalifikowane w niniejszym naborze **uzyskają wsparcie, po zrealizowaniu Zgłoszeń lokalizacji osób z poprzednich trzech naborów.**

Informujemy, że w zależności od liczby złożonych Zgłoszeń, może się okazać, że ten nabór będzie ostatnim w ramach trwającego projektu „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego”, w związku z tym o zakwalifikowaniu do projektu może decydować stopień pilności i data złożenia wniosku.

Teraz jesteśmy dostępni również na facebooku: <https://www.facebook.com/Bezpiecznibezazbestu>

Kontakt dla mieszkańców Gminy Zamość – Urząd Gminy Zamość – ul. Peowiaków 92, 22-400 Zamość, tel. 84 639 23 64 w. 29, 84/6384748 w. 29, 84/639 29 59 w. 29 lub poprzez e – mail: jsiolek@zamosc.org.pl

W trosce o nasze wspólne bezpieczeństwo i trwające nadal zagrożenie epidemiologiczne staramy się załatwiać niezbędne formalności telefonicznie i korespondencyjnie.

Wszystkie wnioski są dostępne do pobrania na stronie www.gminazamosc.pl

WAŻNE! „500 PLUS” NA OKRES 2021-2022

Informacja dotycząca przyjmowania wniosków o ustalenie prawa do Świadczenia Wychowawczego „500 plus” na okres zasiłkowy 2021/2022.

Uprzejmie informujemy mieszkańców Gminy Zamość, że wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na okres zasiłkowy 2021/2022 trwający od 01.06.2021 r. do 31.05.2022 r. będą przyjmowane:

- drogą elektroniczną od dnia 01 lutego 2021 r. za pośrednictwem bankowości internetowej,
- przez Portal Informacyjno-Uslugowy Emp@tia,
- za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych <https://www.zus.pl/pue>,
- drogą tradycyjną/w wersji papierowej/należy składać od dnia 01 kwietnia 2021 r. w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zamościu przy ul. Szczepkowskiej 120 lub za pośrednictwem Poczty Polskiej.

Formularze wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego na nowy okres zasiłkowy można pobierać ze strony internetowej www.gopszamosc.bip.lubelskie.pl lub ze strony Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pod adresem www.gov.pl. Dodatkowe informacje można uzyskać pod nr tel. 84 6385201 wew. 15,16,17. Świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Przyznanie świadczenia wycho-

wawczego nie wymaga wydania decyzji. Wydanie decyzji następuje w przypadku odmowy przyznania świadczenia wychowawczego, uchylecia lub zmiany prawa do świadczenia oraz rozstrzygnięcia w sprawie nienależnie pobranego świadczenia. Informacja o przyznaniu świadczenia wychowawczego zostanie przekazana na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej. W razie braku podania adresu e-mail, informację o przyznaniu świadczenia można otrzymać w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zamościu. Nieodebranie informacji o przyznaniu świadczenia wychowawczego nie wstrzymuje wypłaty tego świadczenia.

Do wniosku należy dołączyć odpowiednio (jeśli dotyczy) zaświadczenia lub oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego:

- kartę pobytu – w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzo-

ziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy;

- zaświadczenie sądu opiekuńczego lub ośrodka adopcyjnego o prowadzonym postępowaniu sądowym w sprawie o przysposobienie dziecka;
- prawomocne orzeczenie sądu orzekające rozwód lub separację;
- orzeczenie sądu opiekuńczego o ustaleniu opiekuna prawnego dziecka;
- odpis orzeczenia sądu wskazującego na pozostawanie dziecka pod opieką naprzemienną obojga rodziców sprawowaną w porównywalnych i powtarzających się okresach;
- inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego.

W przypadku przebywania wnioskodawcy lub członka jego rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, organ właściwy przekazuje wniosek wraz z dokumentami Wojewodzie. Wypłata świadczeń uzależniona jest od terminu złożenia wniosku, terminy zostały określone w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

GOPS Gminy Zamość

DLA ROLNIKÓW: ZWROT AKCYZY – PIERWSZY TERMIN 2021

Uwaga! Pierwszy termin składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego w 2021 roku. Rolnicy, jeżeli chcecie odzyskać część środków pieniężnych wydatkowanych na zakup oleju napędowego na cele produkcji rolnej, to **w terminie od 1 lutego 2021 r. do 1 marca 2021 r.** należy składać wnioski o zwrot części podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wraz z fakturami VAT stanowiącymi do-

wód zakupu oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.

Formularze wniosku oraz informacje o procedurze zamieszczone są na stronie BIP Urzędu Gminy Zamość, zakładka finanse gminy-Podatki, deklaracje-zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2021 roku wynosi:

100 zł razy ilość ha użytków rolnych oraz

30 zł razy średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła

Wypłaty zwrotu podatku będą realizowane po otrzymaniu środków z budżetu Państwa w okresie miesiąca **kwietnia 2021 r.**

UGZ: Wydział Podatków

Złóż wniosek na nowy okres świadczeniowy z rządowego programu Rodzina 500+

RODZINA 500+

Od 1 lutego online

empatia.mrips.gov.pl

**Bankowość
elektroniczna**

PUE ZUS

Od 1 kwietnia osobiście w urzędzie lub za pośrednictwem poczty

Więcej informacji: **gov.pl/rodzina**

* Pamiętaj o konieczności złożenia wniosku zarówno, gdy chcesz:

- kontynuować pobieranie świadczenia 500+ na dziecko,
- ubiegać się o świadczenie 500+ na dziecko, na które aktualnie nie otrzymujesz wsparcia z Programu.

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

WYPOSAŻENIE CENTRUM GEOTURYSTYCZNEGO W LIPSKU POLESIU NA FINISZU

Kończy się dostawa wyposażenia obiektu Centrum Geoturystycznego w m. Lipsko Polesie, jednego z zadań projektu „RoweLove Roztocze – razem pomimo granic”, realizowanego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020. Budynek i teren byłej szkoły podstawowej przeszedł prawdziwą metamorfozę.

Budynek przed modernizacją

Budynek po modernizacji

W ramach zadania przebudowano budynek byłej Szkoły Podstawowej w m. Lipsko Polesie z przeznaczeniem na Centrum Geoturystyczne wraz z uzbrojeniem terenu, budową budynku sanitarno-gospodarczego, budową altany, oraz wykonano roboty związane z rozbiórką istniejących budynków gospodarczych. Zamontowano również słupki do pomiaru ruchu turystycznego.

Zakres wyposażenia wewnątrz budynku Centrum obejmuje:

- Sprzęt AGD do kuchni
- Sprzęt komputerowy i multimedialny do sal szkoleniowych
- Meble do kuchni, pomieszczeń gospodarczych i pokoiów noclegowych

Wiosną Centrum otrzyma wyposażenie w sprzęt turystyczny (rowery, kijki do nordic walking) i uruchomi swoją działalność.

Budynek Centrum Geoturystycznego jest w pełni przystosowany do użytkowania przez osoby niepełnosprawne (podjazdy, brak progów, szerokie drzwi, przystosowana toaleta z łazienką). Podjazdy na całym terenie wokół budynku są dostosowane do poruszania się wózków, nie posiadają progów lub krawężników. Wiata turystyczna i budynek gospodarczy są na tym samym poziomie gruntu i zapewniają swobodny dostęp dla wszystkich osób.

Centrum Geoturystyczne w m. Lipsko Polesie będzie miejscem organizacji m.in. zawodów sportowych, rajdów, festiwali, wycieczek, miejscem promocji i budowania tożsamości regionu. To centralna baza turystyczno-rekreacyjna Gminy Zamość umiejscowiona po drodze na Roztocze.

Celem projektu „RoweLove Roztocze – razem pomimo granic” jest promocja i zachowanie dziedzictwa naturalnego poprzez

działania w infrastrukturę turystyczną, stworzenie produktów turystycznych skutkujących wzmocnieniu powiązań partnerskich oraz poprawie wizerunku i atrakcyjności Roztocza polskiego i ukraińskiego.

Partnerzy projektu:

Polska

- Gmina Zamość (Lider Projektu)
- Województwo Lubelskie
- Roztoczański Park Narodowy

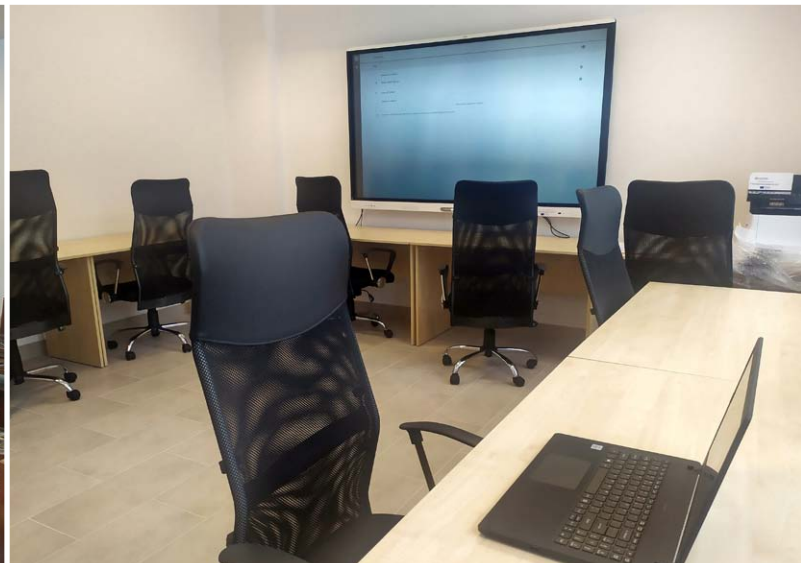
Ukraina

- Jaworowski Przyrodniczy Park Narodowy
- Zrzeszenie Samorządów “Euroregion Karpaty – Ukraina”
- Departament Ekologii i Zasobów Naturalnych Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej

UGZ

FOTOGALERIA (fot. Hubert Siemieńczuk)

PRZYSTANEK JATUTÓW LOKALNE CENTRUM SPOTKAŃ

DOTARŁY NAGRODY DLA 4 ZESPOŁÓW

Świetlica wiejska w Jatutowie

W dniu 12 grudnia 2020 r. Koło Gospodyń Wiejskich w Jatutowie oficjalnie zakończyło prace remontowe świetlicy wiejskiej w Jatutowie. Odbyło się to na mocy umowy podpisanej w dniu 09.07.2020 r. na zadanie pt. „Przystanek Jatutów – Lokalne Centrum Spotkań” w ramach projektu grantowego realizowanego przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Nasze Roztocze”. Na podstawie złożonego wniosku o powierzenie grantu na realizację operacji, Kołu przyznano grant w wysokości 45 000 zł.

Działania podjęto w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Działanie 19 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Europa inwestująca w obszary wiejskie” Realizacja projektu polegała na wykonaniu prac remontowych oraz modernizacyjnych lokalnej świetlicy wiejskiej. W efekcie prac „Przystanek Jatutów” zyskał odnowioną kuchnię, wyposażoną w nowe meble oraz

sprzęt AGD RTV. Remontom uległy również wnętrza pozostałych pomieszczeń.

W związku z zakończeniem prac remontowych w odświeżonych wnętrzach obiektu, odbyły się zaplanowane wcześniej trzy spotkania integracyjne skierowane do mieszkańców obszaru LGD. Były to: kreatywne warsztaty rękodzieła w formie aniołów powertex, inspirujące warsztaty kulinarne o wigilijnym akcencie oraz twórcze warsztaty tworzenia dekoracji, w wyniku których odnienione w efekcie remontu wnętrza uzyskały dodatkowy urok.

Aneks kuchenny w świetlicy

„Przystanek Jatutów” stał się miejscem integracji lokalnej społeczności, która dzięki realizacji projektu ma możliwość działać społecznie dzięki lepszym warunkom świetlicowym. UGZ

Nagrody zdobyte przez 4 nasze formacje

Bezpośrednio przed Świętami Bożego Narodzenia dojechały nagrody zdobyte przez 4 zespoły z Gminy Zamość w XXI Wojewódzkim Jesiennym Przeglądzie Twórczości Artystycznej Seniorów – Lublin 2020, w tym roku organizowanym on-line m.in. przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie. Nagrody to m.in. okazały warnik, praktyczne termosy stołowe oraz piękne komplety filiżanek z porcelany.

O sukcesie gminnych zespołów w tegorocznym przeglądzie on-line pisaliśmy już wcześniej zarówno na stronie internetowej Gminy Zamość, jak i w Biuletynie, w artykule „Nagrody i wyróżnienia dla 4 zespołów gminnych”. Przez cały listopad jurorzy oglądali nadesłane filmiki z występami i debatowali nad werdyktem, który ogłoszono 1 grudnia 2020 r. W rywalizacji on-line wzięło udział aż 8 naszych podmiotów śpiewaczych, z czego dokładnie połowa otrzymała nagrody. Największy sukces odnotował Chór „Sitanianie”, prowadzony przez Irenę Dużyńską i Tadeusza Florę, zdobywając jedną z trzech nagród głównych. Wyróżnienia trafiły do „Białowolank”, „Echa Lipska” i „Wesołych Gospoś”. Każdy z tych zespołów dostał nagrody rzeczowe, które dotarły do Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość bezpośrednio przed Świętami Bożego Narodzenia. „Sitanianie” otrzymali okazały warnik 10-litrowy i komplet porcelanowych filiżanek. Pozostałe zespoły również dostały zdobione komplety filiżanek, a do tego stołowe termosy z pompką, 1,9-litrowe, na kawę lub herbatę. Osobne komplety podwójnych filiżanek otrzymali także instruktorzy i kierownicy nagrodzonych zespołów. Nagrody zostaną niezwłocznie przekazane przez GOK naszym artystom.

Spośród aż 56 uczestników przeglądu, którzy rywalizowali w 7 kategoriach, nagrodzono i wyróżniono 24 wykonawców, w tym 4 wspomniane zespoły z Gminy Zamość. Gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów! GOK: EO i JK

ZNAKOMITA PASSA „ALE CANTARE”

Żeński zespół wokalny „Ale Cantare” z Gminy Zamość w ciągu niespełna 1,5 miesiąca aż 4 razy plasował się na bardzo wysokich miejscach na czterech prestiżowych festiwalach w Polsce – w Chełmnie, Rzeszowie, Żywcu i ponownie w Chełmnie. Wszystkie te przedsięwzięcia odbyły się online. Pierwsze miało miejsce w Chełmnie 21.12.2020 r., następne odbyły się w II połowie stycznia 2021 r. Oto świetne pasmo sukcesów.

„Ale Cantare” - fot. archiwum GOK GZ

Pierwsze miejsce i statuetkę tzw. „Złotego Pasma” na prestiżowym ogólnopolskim turnieju chórów w Chełmnie (woj. kujawsko-pomorskie) przypadło zespołowi z Płoskiego. To była już 12. edycja konkursu, ale pierwszy raz przeprowadzono go w formie on-line. Rada Artystyczna XII Ogólnopolskiego Turnieju Chórów o Kryształowe Serce Chełmińskiej Jesieni, złożona ze znakomitych specjalistów w dziedzinie muzyki chóralnej, zakwalifikowała do konkursu tylko 11 najlepszych chórów spośród wszystkich zgłoszonych z całej Polski, w tym z Warszawy, Gdańska, Nakła, Poznania, Łodzi, Inowrocławia, Białegostoku, Krakowa i Płoskiego w Gminie Zamość. Grupa „Ale Cantare”, działająca pod skrzydłami Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość, zgłosiła następujące tytuły: Antonio Lotti – „Vere languores nostros”, Giuseppe Tartini – „Stabat Mater” i Michał Raczyński – „Ave virgo gloriosa”. Filmiki zespół nagrał wcześniej we własnym zakresie. Turnieju Chórów o Kryształowe Serce Chełmińskiej Jesieni jest organizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Chóru „Collegium Cantorum” w Chełmnie. Rywalizację ujęto w 6 kategorii. Zespół „Ale Cantare” pod dyktando

Barbary Rabięgi okazał się najlepszy w kategorii chórów jednorodnych, zdobywając tzw. „Złote Pasma”.

W ferworze radości pod ubiegłego roku do zespołu „Ale Cantare” dotarły kolejne dobre wieści ze Studium Liturgicznego w Rzeszowie, że grupa zakwalifikowała się do VII Międzynarodowego Rzeszowskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek. Wydarzenie odbyło się online dnia 25.01.2021 r. „Ale Cantare” wystąpiło do konkursu nagranie z własnym wykonaniem kolęd „W żłobie leży” w opracowaniu Łukasza Mazura i „Pospieszcie Pastuszki” w opracowaniu Józefa Świdra. W kategorii zespołów jednorodnych Jury przyznało żeńskiej formacji z Gminy Zamość „Złoty Dyplom”, czyli de facto II miejsce tuż za dwoma chórami ex aequo z Rabki i Starachowic, które zajęły I miejsce. Warto dodać, że w tej kategorii nie przyznano ani „Srebrnego”, ani „Brazowego Dyplomu”, co dowodzi, że „Ale Cantare” z Płoskiego wg ocen jury plasuje się w ścisłej czołówce chórów nie tylko w kraju.

W tym samym czasie (24-25.01.) w odległym Chełmnie odbył się XVI Ogólnopolski Konkurs Kolęd i Pastorałek ONLINE, w którym „Ale Cantare” powtórzyło swój

grudniowy sukces, lecz tym razem ze świątecznym repertuarem. W kategorii chórów jednorodnych wokalistki z Gminy Zamość zdobyły kolejne „Złote Pasma” ex aequo z chórem z W-wy.

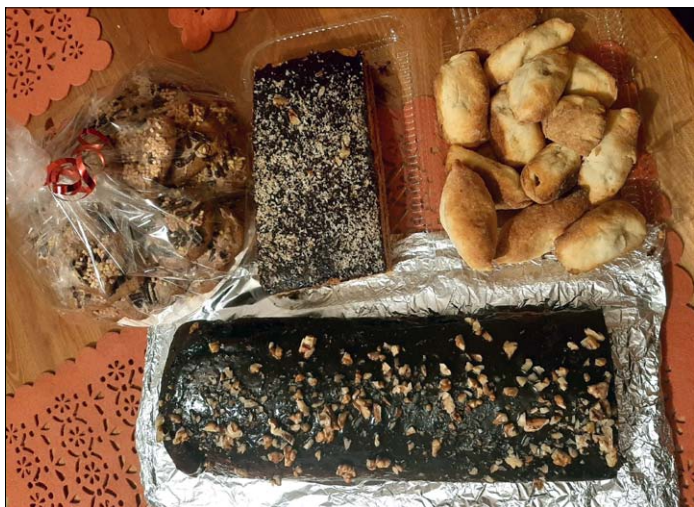
Z kolei kilka dni później (29.01.) w Żywcu odbył się Przegląd Kolęd i Pastorałek „PASTORAŁKA ŻYWIECKA 2021” – edycja online. Tu wpłynęła rekordowa ilość filmików w liczbie aż 367, a wśród nich utwór „Pasty się owce pod borem” – ulubiona przez zespół „Ale Cantare” kolęda staniątecka w opracowaniu Bronisława Rutkowskiego. I tu też „Cantarki” z Gminy Zamość odniosły sukces! W zbiorczej kategorii chórów, zespołów wokalnych i wokalnoinstrumentalnych grupa Barbary Rabięgi zajęła II miejsce ex aequo z formacją szkoły muzycznej w Radomiu.

Po tak wspaniałej serii sukcesów, całej formacji i Pani Basi należą się gorące gratulacje, słowa uznania i ogrom podziękowań za to, że swoim talentem, pasją i ciągłym podnoszeniem poziomu artystycznego, zespół stał się artystyczną wizytówką bogatego życia kulturalnego Gminy Zamość, które pomimo ograniczeń i pandemii, z dumą „eksportujemy” w świat. Brawo!

GOK: Jarek Kalbarczyk

PODZIELILI SIĘ Z POTRZEBUJĄCYMI BARDZIEJ

Sołectwo Sitańca Kolonii, z inicjatywy sołtysa Zbigniewa Pędzierskiego i Rady Sołeckiej, postanowiło przeznaczyć jedną z nagród otrzymanych w ramach konkursów organizowanych przez GOK Gminy Zamość na wsparcie dla najuboższych. W tym celu zakupiło ciepłą bieliznę, podkoszulki, skarpety, rękawiczki i czapki,

celem przekazania podopiecznym Schroniska dla Bezdomnych im. św Brata Alberta w Zamościu, znajdującego się przy ul. gen. Gustawa Orlicz-Dreszera. Przekazanie darów oraz dodatkowo 170 maseczek odbyło się w dniu 13 grudnia 2020 roku w siedzibie schroniska. Inicjatywę wsparły także panie: Ewa Twardziszewska, Irena Pędzier-

ska, Teresa Milczuk, Halina Kalita, Elżbieta Kiecana, Elżbieta Hrabowska, Krystyna Sztyk, Zofia Cecot i Krystyna Piróg, które obdarowały podopiecznych schroniska własnoręcznie przygotowanymi ciastkami, pasztecikami i sałatkami. Gratulujemy wspaniałej inicjatywy!

Na podstawie przekazanych informacji GOK KC

MOJE WYMARZONE FERIE : TRWA FOTO-KONKURS ▶

„Moje wymarzone ferie” to temat konkursu plastycznego zorganizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Łapiguzie oraz Sołtysa z Radą Sołecką. Konkurs skierowano do uczniów klas 0–VI i przedszkolaków, zamieszkałych w sołectwach Łapiguz i Borowina Sitańska, oraz do dzieci mieszkańców związanych z tymi miejscowościami. Dnia 17 stycznia 2021 r. ogłoszono wyniki.

Dostarczone prace konkursowe zostały ocenione pod względem tematu konkursu, jak również pod kątem techniki i pomysłowości wykonania, a także użytych materiałów.

Oceną prac i przyznaniem miejsc na podium oraz wyróżnień zajęło się Jury, które obradowało w następującym składzie: Bogusława Mních – Przewodnicząca KGW w Łapiguzie, Anna Koza – pomysłodawczyni konkursu. Podczas obrad Jury obecni byli również Sołtys Dariusz Rąbiega i członkowie Rady Sołeckiej Sołectwa Łapiguz.

Ogłoszenie wyników konkursu, wręczenie nagród rzeczowych i dyplomów za miejsca I–III oraz czterech wyróżnień odbyło się w trzecią niedzielę stycznia (17.01.2021 r.) o godz. 15:00 w budynku na działce sołeckiej w Łapiguzie. Oto wyniki: I miejsce – Natalia Kraska, II miejsce – Maja Sobieszkańska, III miejsce – Karolina Matwiej. Wyróżnienia otrzymali: Sebastian Machowski, Emilia Matwiej, Adrian Machowski i Julia Koza.

Organizatorzy dziękują wszystkim Autorom, którzy wzięli udział w konkursie, a także ich rodzicom. Zapraszamy na kolejne przedsięwzięcia oraz zachęcamy do aktywności w działaniach Sołectwa Łapiguz i miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich. **KGW Łapiguz, Sołtys i Rada Sołecka**

Bałwan w obiektywie? Czemu nie? Do końca lutego potrwa pierwszy fe-ryjno-zimowy konkurs fotograficzny Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość. Tematyka bardzo ogólna, więc fotki z sopłami, śniegiem, bałwanami i innymi figurami śnieżnymi są jak najbardziej wskazane.

Każdy może wystać do konkursu zdjęcie swojego autorstwa i dać sobie szansę na nagrody. Do wygrania smartwatch'e, smartbandy, foto-akcesoria na smartfony, mini-słuchawki i fajne gadżety. Organizator nagrodzi 4 Autorów najlepszych zdjęć, a te najciekawsze trafią do naszej konkursowej foto-galerii internetowej, którą już można oglądać na stronach internetowych GOK-u i Gminy Zamość: <http://gok.gminazamosc.pl/2021/zimowy-foto-konkurs/>. Zimowe zdjęcia należy przysyłać do konkursu za pomocą specjalnego formularza na stronie internetowej www.gok.gminazamosc.pl. Konkurs trwa do końca lutego, ale nie ma co czekać na ostatnią minutę, RÓB ZDJĘCIA JUŻ TERAZ! Wczytaj się w regulamin, pamiętaj o RODO i weź udział w zabawie. Powodzenia! **GOKGZ: Jarosław Kalbarczyk**

Rób zdjęcia pomysłowe
lub piękne z motywem
zimy lub ferii 2021 r.

Zgłoś fotkę lub fotki
do 28 lutego 2021 r.

ZIMA 2021 W OBIEKTYWIE

SZYBKI FOTO-KONKURS DLA KAŻDEGO

Zdjęcie prześlij formularzem przez
www.gok.gminazamosc.pl - znajdź tam REGULAMIN i przeczytaj koniecznie.
Podaj dane i zrób krótki opis fotki: tytuł, miejsce wykonania, temat, itp.

Do wygrania: smartwatch'e, smartbandy, foto-akcesoria, gadżety

UWAGA! FOTOGRAFUJ TYLKO LUDZI W MASECZKACH!!!

Najciekawsze zdjęcia trafią na FOTO-e-GALERIĘ, a zwycięskie opublikujemy w gminnej gazecie

Regulamin i szczegóły: www.gok.gminazamosc.pl, www.facebook.com/zamojski.gok

INFORMACJE ZE SZKÓŁ GMINY ZAMOŚĆ

SP W LIPSKU

Działamy dla klimatu – Eko warsztaty

14 grudnia 2020 r. uczniowie klasy VI i VII naszej szkoły uczestniczyli w ekologicznych warsztatach świątecznych w duchu zero waste „Działamy dla klimatu – zobacz, co możesz zrobić”. Organizatorem przedsięwzięcia było Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a partnerami Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundacja BOŚ. Warsztaty on-line poprowadzili znani youtuberzy i blogerzy: Wojtek Kaczmarczyk, Anna Jaklewicz, Dominika Łabędzka oraz Paweł Wojtyga. W czasie warsztatów uczniowie zdobyli wiedzę na temat recyklingu oraz dowiedzieli się jak stworzyć coś z niczego i dać nowe życie starym przedmiotom, jak wykorzystywać „odpady”, czyli poznali czym jest recykling w praktyce oraz dowiedzieli się jak stworzyć ekologiczne ozdoby świąteczne. W czasie zajęć uczniowie wykonali ze starych słoików, sznurków i wstążek osłonki na doniczki oraz dekoracyjne wazon. Wykonali ozdoby choinkowe i pachnące stroiki wykorzystując materiały z recyklingu. Rezultatem udziału w warsztatach był wzrost świadomości ekologicznej wśród uczniów, a wykonane dekoracje służyły jako świąteczny prezent lub dekoracja własnego pokoju.

Dzień Babci i Dziadka

Przedшкоlaki i uczniowie Szkoły Podstawowej w Lipsku pamiętali o wyjątkowym dniu, jakim jest Dzień Babci i Dziadka. To wspaniała okazja do składania życzeń i podziękowań. Obchodom święta nie przeszkodziła nawet pandemia, pomimo ograniczeń znaleźli sposób, aby wyrazić babciom i dziadkom wdzięczność za miłość, troskę oraz trud włożony w ich wychowanie. Dzieci wykonały piękne laurki i nagrody występy, które zostały zamieszczone na szkol-

nej stronie internetowej. W ten sposób część artystyczna trafi do wszystkich babć i dziadków bez narażania ich zdrowia. Czwartoklasiści za pośrednictwem łącza internetowego też złożyli życzenia babciom i dziadkom. Były to podziękowania za dobroć, cierpliwość, za serce, które tak wiele rozumie i wybacza. Podczas zajęć świetlicowych dzieci klasy I i II wykonały pamiątkowe laurki w programie graficznym Paint. Przedшкоlaki oraz uczniowie klas I – III nie zapomnieli również o pensionariuszach Domu Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie. Dla nich też zrobili laurki. Wszystkim Babciom i Dziadkom życzymy dużo zdrowia i pogody ducha. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

Froebelskie inspiracje

Od września 2020 roku w oddziałach przedszkolnych Szkoły Podstawowej w Lipsku odbywają się „Poranki z Froeblem”, czyli zajęcia prowadzone o koncepcję niemieckiego pedagoga Friedricha Froebela, z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych, zwanych „Darami Froebela”. Edukacja opiera się na trzech głównych ideach: jedności wszechświata, szacunku dla dziecka i jego indywidualności oraz znaczeniu zabawy w rozwoju dziecka. W wieku przedszkolnym maluch powinien zdobywać jak najwięcej nowych doświadczeń, być samodzielnym w działaniu i dochodzeniu do wiedzy. Ma to ogromny wpływ na jego późniejszy rozwój i osiągnięcia. W naszym przedszkolu zwracamy szczególną uwagę na te umiejętności, dlatego zajęcia z wykorzystaniem Darów Froebela odbywają się kilka razy w tygodniu we wszystkich grupach wiekowych. Pomoce dydaktyczne służą przedшкоlakom do swobodnych zabaw konstrukcyjnych, tematycznych, ruchowych i badawczych oraz są wykorzystywane do zajęć zorganizowanych przez nauczyciela. Pomagają ilustrować treści dy-

daktyczne, rozwijają wiedzę dzieci o świecie i szereg umiejętności, m.in. wyobraźnię przestrzenną, sprawność manualną, umiejętności matematyczne i społeczne. Dary uczą przeliczania, szeregowania, oraz porównywania liczebności. Dzięki nim nawet najmłodsze przedшкоlaki zaczynają liczyć i bez problemu podają nazwy figur geometrycznych i kolorów. Różnorodność oraz bogactwo pomocy dydaktycznych sprawia, że dzieci bardzo chętnie uczestniczą w „Porankach z Froeblem”. Wykazują się niezwykłą wyobraźnią oraz kreatywnością podczas tworzenia i konstruowania. Samodzielnie odkrywają elementy otaczającego świata i dochodzą do wielu wniosków, co daje im wielką satysfakcję.

Międzynarodowy Dzień Klocków Lego

28 stycznia obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Klocków Lego w Szkole Podstawowej w Lipsku. Uczniowie z klas I-III oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych poznali historię najstawniejszych klocków na świecie. Dzieci dowiedziały się, że nazwa pochodzi od słów „Leg Godt”, co oznacza „baw się dobrze”. Zostały przedstawione różne ciekawostki dotyczące klocków Lego np. Jeśli zbudujesz kolumnę z 40 miliardów klocków LEGO, dosięgnie ona księżyc... Po ciekawej prezentacji uczniowie mieli możliwość wykazania się aktywnością twórczą... czyli zbudowaniu z Lego wspaniałych budowli.

Międzynarodowy Dzień Kubusia Puchatka

18 stycznia dzieci na całym świecie obchodzą Międzynarodowy Dzień Kubusia Puchatka. Także i sześciolatki w naszym przedszkolu obchodziły święto tego sympatycznego misia. Dzieci poznały jego historię, co wywołało niemałe zaskoczenie. Dowiedziały się, że po angielsku słynny miś nazywa się Winnie-the-Pooh a Winnie to imię niedźwiedzi z londyńskiego zoo. Tak więc pierwowzór misia był ... dziewczynką. Jednak znana tłumaczka – Irena Tuwim w swoim przekładzie zmieniła to imię i tak u nas miś został chłopcem. Przedшкоlaki poznały opowieści z książki pt. „Chatka Puchatka” A. A. Milne oraz przyjaciół tego miłego niedźwiedzia o małym rozumku i wielkim sercu. Sześciolatki chętnie dzieliły się spostrzeżeniami na temat czytanego utworu. Nie zabrakło zagadek słownych, ciekawych zabaw ruchowych z muzyką i tańcem oraz działań plastycznych związanych z Kubusiem Puchatkiem. Wiele emocji i radości dostarczyła również wspólna zabawa „Stumilowy las” oraz inscenizacja pt. „Niezwykłe podróże małego misia”. To był bardzo miły i „puchatkowy” dzień, który upłynął pod

znakiem uśmiechu, wspólnej pracy oraz zabawy. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

Zakończenie I półrocza 2020/2021

to wspaniała okazja do refleksji i podsumowań. Pomimo pandemii i wielu ograniczeń uczniowie oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych brały udział w licznych konkursach, zdobywając nagrody, wyróżnienia i tytuły finalistów. Starsi wykazali się przede wszystkim wysokim poziomem wiedzy oraz umiejętnościami w konkursach przedmiotowych, a młodsi talentem i kreatywnością w pracach plastycznych. Niebawo sukces odnieśli uczniowie kl.6 Marcel Gmitrzuk, Agata Łapa, Paulina Łapa, Natalia Stręciwilk. Drużyna zajęła I miejsce w interdyscyplinarnym konkursie historycznym „Lubelszczyzna dla Niepodległej w 1920 roku”, w którym zgłoszonych zostało 77 prac (w tym 60 ze szkół podstawowych). Łącznie udział wzięło 225 uczestników. Nasi uczniowie wykonali dwustronny lapbook, przedstawiający najważniejsze aspekty wojny polsko-bolszewickiej na Lubelszczyźnie. Finaliści awansowali do drugiego etapu, który odbył się w formie quizu elektronicznego za pośrednictwem łącza internetowego. Drużyna dzielnie się spisała i zajęła V miejsce. Organizatorami konkursu byli Lubelski Kurator Oświaty, Wojewoda Lubelski, natomiast partnerami: Muzeum Lubelskie oraz Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej. W IX Wojewódzkim Konkursie Literackim „Mój Anioł” w kategorii klas I-IV/proza/nagrodę zdobył Michał Gajak/kl.4/, zaś wyróżnienia otrzymali: Miłosz Łapa/kl.4/i Damian Kawalec/kl.4/. Z kolei nagrodę w kategorii klas V-VIII/proza/uzyskał Bartosz Łyś/kl.7/. Tematyka utworów literackich była związana z aniołami, z ich działalnością w życiu człowieka oraz z różnymi zadaniami jakie mają do spełnienia. Nadesłano 82 prace z 31 placówek terenu województwa lubelskiego i podkarpackiego. Konkurs organizowany był przez Młodzieżowy Dom Kultury w Krasnymstawie pod patronatem Lubelskiego Kuratora Oświaty oraz Starosty Krasnostawskiego. Kolejne sukcesy – należą do Przemysława Ścibaka/kl.1/i Michała Gajaka/kl.4/, którzy zostali nagrodzeni w XII edycji Konkursu Plastycznego pod patronatem Wójta Gminy Zamość „Poezja i bajka słowem i pędzlem malowana”. Natomiast wyróżnienia otrzymali: Szymon Smyk/kl.1/, Michał Gmitrzuk/kl.4/oraz Karolina Sokolińska/kl.4/. Uczniowie wykonali prace nawiązujące do tematów przewodnich: 100 – lecie urodzin św. Jana Pawła II, 30 lat samorządności w Polsce oraz 100 – lecie bitwy kawaleryjskiej pod Komarowem. Prace nagrodzone i wyróżnione wezmą udział w konkursie ogólnopolskim „Poezją malowane” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Aleksandrowie. W XV edycji

Konkursu Plastycznego „Anioły, Aniołki, Aniołeczki” II miejsce uzyskali: Maja Sarzyńska/przedszkole/, Marcel Sarzyński/kl.2/, Laura Kukietka/kl.5/, III miejsce Antoni Stopa/kl.2/i Dominika Popik/kl.1/, natomiast wyróżnienia otrzymali: Franciszek Nogas/przedszkole/Jan Nogas/przedszkole/, Przemysław Ścibak/kl.1/, Karolina Sokolińska/kl.4/oraz Michał Gajak/kl.4/. Organizatorem konkursu była Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem pod patronatem Wójta Gminy Zamość. Z kolei w Wielkim Konkursie Plastycznym „Kartki Bożonarodzeniowe Gminy Zamość 2020”, pod patronatem Wójta Gminy Zamość, wyróżnienia otrzymali: Zuzanna Maluga/przedszkole/, Julia Czerwonka/kl.2/, Marcel Sarzyński/kl.2/, Marcel Gmitrzuk/kl.6/, natomiast wyróżnienie specjalne uzyskał Damian Albingier/kl.2/. Autorzy prac plastycznych nagrodzeni zostali przez Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość. Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

Świat bez tajemnic

W przedszkolu niezmiennie od kilku lat odbywają się zajęcia „Świat bez tajemnic” dla wszystkich grup wiekowych. Eksperymenty i doświadczenia pomagają w poznawaniu oraz zrozumieniu świata przyrodniczego. Rozbudzają ciekawość, pozwalają dziecku zrozumieć otaczające je zjawiska, a ich efekty stanowią niejednokrotnie element zaskoczenia. Przedszkolaki na zajęciach dowiadują się w jaki sposób można nadmuchać balon, wykorzystując do tego ocet i sodę. Obserwacja reakcji chemicznej, w wyniku której wydziela się gaz (dwutlenek węgla) i napętnia baloniki, staje się niemałą atrakcją dla maluchów, gdzie radość łączy się z ciekawością. Dzieci stają się bardziej śmiałe, chętnie zadają pytania, porównują, obserwują i są pod wrażeniem wykonanego eksperymentu. Z zabaw badawczych, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, było poznanie właściwości magnesu. Za pomocą doświadczeń oraz obserwacji sprawdzały, które przedmioty są przyciągane i odpychane. Dowiedziały się, że magnes przyciąga spinacze, szpilki – przedmioty metalowe, a nie przyciąga rzeczy wykonanych ze szkła, plastiku, drewna czy papieru. Zabawy z magnesami rozwijały u dzieci koncentrację, współpracę w grupie oraz pomagały w lepszym zrozumieniu świata przyrodniczego. Dostarczyły również dużo wrażeń i emocji. Przedszkolaki z niecierpliwością czekają na kolejne zabawy badawcze, dające im wiele radości i odpowiedzi na nurtujące pytania. **Zespół redakcyjny SP w Lipsku**

Zmieniamy świat i siebie

Szkolne Koło Wolontariatu w Szkole Podstawowej w Lipsku powstało z inicjatywy

dzieci i młodzieży, dla których los potrzebujących ludzi oraz zwierząt nie jest obojętny. Uczniowie biorą udział w różnego rodzaju akcjach szkolnych oraz lokalnych, ucząc się postawy szacunku i tolerancji. Dobrowolne i świadome angażowanie się w pracę na rzecz osób i zwierząt ma wiele aspektów. Pomimo ograniczonych możliwości niesienia pomocy w związku z pandemią, wolontariusze brali udział w inauguracji edycji kampanii „Pola Nadziei”, która polegała na sadzeniu cebulek żonkili przed Hospicjum Santa Galla w Łabuńkach. To działanie miało na celu propagowanie idei wolontariatu, bezinteresownej pomocy nieuleczalnie chorym i ich rodzinom oraz gromadzenie środków finansowych dla osób potrzebujących opieki, którzy przebywają w hospicjach. Na uwagę zasługuje również coroczna akcja sprzedaży świec Wigilijnych Dzieło Pomocy Dzieciom, inicjowana przez Caritas Polska. Dochód z niej jest przeznaczony na pomoc dzieciom z najuboższych rodzin. Wolontariusze naszej szkoły nie zapominają również o seniorach. Wspólnie z przedszkolakami wykonali laurki z okazji Dnia Babci i Dziadka, które następnie zostały wysłane do Domu Pomocy Społecznej w Krasnobrodzie. Los potrzebujących zwierząt jest również priorytetem w działalności Szkolnego Koła Wolontariatu. Zorganizowana jesienno-zimowa akcja zbiórki karmy dla bezdomnych zwierząt ze schroniska w Zamościu przekroczyła oczekiwania wszystkich wolontariuszy, ponieważ udało się zebrać 130 kg karmy dla psów i kotów. Prezentowane działania pozytywnie wpływają na postawy uczniów naszej szkoły.

SP W PŁOSKIEM

Koncert kołęd

Grudzień to czas wyczekiwania przyjścia na świat dzieciątka Jezus. To magiczny czas, w którym czuć zapach pierniczek, gospodynie krzątają się w kuchni, w radiu nastraja świąteczna muzyka, a na każdym kroku widać już przystrojone choinki i migające światełka. Jednak to kołеды najbardziej oddają moc tym świątecznym emocjom. W tym trudnym czasie z jakim teraz się zmagamy ważne jest, aby nie zapominać o tym co najważniejsze i dlatego dzieci z oddziałów przedszkolnych wraz ze swoimi paniami przygotowały koncert kołęd. W głównej części naszej szkoły, przy stajence ze świętą rodziną, zaśpiewały między innymi „Przybieżeli do Betlejem”, „Wśród nocnej ciszy”, „Dzwoneczkowa kołęda”. Przedszkolaki stworzyły przepiękną bożonarodzeniową atmosferę a całość została uwieczniona na filmie. Film można obejrzeć na stronie szkoły www.spplskie.edupage.org

SP w Płoskiem

Koncert życzeń dla Babć i Dziadków

W naszej szkole przedszkolaki oraz uczniowie klas 1-3 poprzez śpiew i taniec wyraziły swoje uczucia do najukochańszych Babć i Dziadków z okazji ich święta. W tym roku w formie koncertu życzeń. Życzenia uwiecznione filmem, do którego w każdej chwili można wrócić i przeżyć to jeszcze raz. Repertuar został przygotowany na lekcjach muzyki oraz podczas zajęć dydaktycznych. Serdecznie zapraszamy do obejrzenia filmu i wysłuchania piosenek. Film można obejrzeć na stronie internetowej szkoły www.spploskie.edupage.org

Pasowanie na czytelnika

Jak co roku, po ślubowaniu pierwszoklasisty, przychodzi czas na kolejny krok w życiu każdego ucznia. Pasowanie na czytelnika to równie ważne wydarzenie. Podczas lekcji w bibliotece uczniowie poznają regulamin, zasady wypożyczeń, sposób funkcjonowania biblioteki oraz miejsce przechowywania woluminów. Opiekun szkolnej biblioteki, Pani Edyta Zajęc zaprosiła uczniów klasy pierwszej na lekcję biblioteczną, na której odbyło się pasowanie na czytelnika. Pierwszaki bezbłędnie odpowiadały na zadane im pytania. Dotyczyły one między innymi zasad zachowania się w bibliotece, różnic i podobieństw pomiędzy biblioteką a księgarnią, otrzymały karty czytelników, na których złożyły swój podpis, a po zapoznaniu z miejscem przechowywania książek odpowiednich dla ich wieku wypożyczyły swoje pierwsze egzemplarze. Na pamiątkę każdy uczeń otrzymał kolorówankę z naszego regionu.

SP W PNIÓWKU

Brawo Magda!

Magdalena Pyś z klasy 8 ze Szkoły Podstawowej w Pniówku została laureatką etapu drugiego Konkursu Języka Angielskiego organizowanego przez Lubelskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2020/2021 dla uczniów szkół podstawowych, zdobywając piękny wynik – 39 punktów na 40 możli-

wych. Przed Magdą ciężka praca i zmagania w trzecim etapie – wojewódzkim. Należy dodać, że uczennica już w ubiegłym roku szkolnym była finalistką etapu wojewódzkiego. Z uczennicą pracuje nauczycielka – pani Dorota Wybranowska. Gratulacje dla Magdy oraz dla pani Wybranowskiej. Trzymamy kciuki! **Alina Korneluk**

Dzień Kubusia Puchatka u dzieci z oddziału przedszkolnego w Pniówku

18 stycznia na całym świecie obchodzony jest Dzień Kubusia Puchatka – najpopularniejszego i najbardziej lubianego przez dzieci misia. Święto zostało ustanowione na pamiątkę urodzin Alana Alexandra Milne'a, który był twórcą tej bajkowej postaci. W tym dniu zajęcia w oddziałach przedszkolnych były poświęcone Misiowi o bardzo małym rozumku. Ogromną niespodzianką były specjalne pozdrowienia on-line od samego Kubusia dla dzieci z oddziału przedszkolnego w Pniówku. W trakcie tych niecodziennych zajęć przedszkolaki zostały zapoznane z historią powstania książki o przygodach sympatycznego misia, której oryginalny tytuł to Winnie the Pooh, poza tym rozwiązywały puchatkowe zagadki, ćwiczyły rymowanki o Kubusiu oraz wykonywały plakaty z bohaterem dnia. Nie zapomniały też o spróbowaniu ulubionego przysmaku naszego łakomczuszka, jakim jest pyszny miód. Na zakończenie obchodów Dnia Kubusia Puchatka przedszkolaki otrzymały odznakę Przyjaciela Kubusia

SP w Pniówku

Puchatka oraz dyplomy uczestnictwa w zajęciach. **Marta Ziemińska**

Ekologiczne warsztaty

W grudniu 2020 r. uczniowie klasy VII ze szkoły w Pniówku uczestniczyli w ekologicznych warsztatach świątecznych „Działamy dla klimatu – zobacz, co możesz zrobić!” Tego typu działania to doskonały pomysł na kreatywne wykorzystanie przedświątecznego czasu oraz ciekawa alternatywa dla tradycyjnych lekcji. Organizatorem przedsięwzięcia, w całości prowadzonego w duchu „zero waste”, było Ministerstwo Klimatu i Środowiska, a partnerami Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundacja BOŚ. Podczas spotkania online poprowadzonego przez znanych youtuberów i blogerów, m.in. Wojtkę Łabędzką oraz Pawła Wojtygę uczniowie zdobyli wiedzę na temat recyklingu – dowiedzieli się jak stworzyć coś z niczego i jak dać nowe życie starym przedmiotom, jak wykorzystywać „odpady”, a także jak stworzyć ekologiczne ozdoby świąteczne. Uczniowie starannie przygotowali potrzebne materiały i wykonali bardzo ładne, ciekawe ozdoby. Punktem kulminacyjnym było przygotowanie chlebka bananowego w duchu zero waste! Zdaniem uczniów był bardzo smaczny. Ostatnim etapem warsztatów był quiz sprawdzający wiedzę na temat ekologii! Rezultatem udziału w warsztatach jest wzrost świadomości ekologicznej, a także wykonane ozdoby świąteczne. Uczestnikom bardzo dziękujemy za zaangażowanie i udział. W zajęciach uczestniczyła pani dyrektor Alina Korneluk oraz nauczyciele: pani Anna Piłat oraz pani Monika Zwolan. **Anna Piłat**

„Grajmy Panu” – projekt zrealizowany Świąteczno – kołedowy projekt muzyczny „Grajmy Panu”, którego pomysłodawczynią oraz autorką była nauczycielka muzyki – pani Joanna Przekocińska, realizowany był w Szkole Podstawowej w Pniówku. I choć czasami coś, co wydaje się trudne i nieosiągalne, ale przy odrobinie dobrej woli, pracy i samozaparciu – zaskakuje efektem. Podob-

nie rzecz się miała z tym projektem muzycznym. Oczywiście projekt mógł się tylko udać przy zaangażowaniu i współpracy rodziców, uczniów i nauczycieli. Dlatego też wszystkim serdecznie dziękujemy i gratulujemy wspólnego efektu, który można podziwiać na naszej stronie internetowej. **Wiesława Gawlik**

Jasełka i wigilia u przedszkolaków

Tradycyjnie, jak co roku, tuż przed świętami Bożego Narodzenia, w szkole w Pniówku wystawiane były Jasełka. W związku z panującą pandemią, postanowiliśmy zaprezentować sceny z narodzenia Jezusa w nieco zmienionej formie. Tym razem występ miał miejsce przed obiektywem kamery bez udziału publiczności. Główne role w przedstawieniu odegrały dzieci z grupy 5-6 latków, których zadaniem było zaśpiewanie solo lub w duecie fragmentów pięknej staropolskiej kolędy „Hej, kolęda, kolęda”. Naszym aktorem towarzyszyły najwspanialsze aniołki oraz najdzielniejsi pasterze, w role których wcieliły się dzieci z grupy 3-4 latków. Przedstawienie, które można oglądać na naszej stronie internetowej zostało przygotowane pod kierunkiem pań: Marty Ziemińskiej, Joanny Przekocińskiej oraz Ewy Naworol. Natomiast w przygotowaniu dekoracji świątecznej pomagały: panie: Anna Cirut i Marzena Pasieczna. Gratulujemy młodym artystom udanego występu. Po jasełkach dzieci z oddziałów przedszkolnych zasiadły przy wigilijnym stole. Odświętnie ubrane, wraz ze swiomi nauczycielkami zaśpiewały kolędy i złożyły sobie świąteczne życzenia. Na stole nie zabrakło przysmaków takich jak: makowiec, pierniki oraz paszteciki z kapustą i grzybami. Przy blasku płonącej świecy wigilijnej oraz dźwięku kolęd przedszkolaki zjadły przygotowane pyszności. Serdecznie dziękujemy naszym Kochanym Rodzicom za pomoc w organizacji świątecznego stołu oraz życzymy Wszystkim zdrowia i spełnienia marzeń w Nowym 2021 Roku. **Ewa Naworol, Marta Ziemińska**

„Razem na święta 2020”

Szkoła Podstawowa w Pniówku brała udział w kolejnej edycji akcji Ministerstwa Edukacji i Nauki „RAZEM NA ŚWIĘTA 2020”. Celem inicjatywy było zarówno zachęcenie uczniów do niesienia pomocy innym, jak również budowanie wspólnot i więzi międzypokoleniowych. W ramach tejże akcji chętni uczniowie z klas I - VIII własnoręcznie wykonali bożonarodzeniowe kartki z życzeniami świątecznymi dla pacjentów i pracowników Hospicjum Santa Galla w Łabuńkach Pierwszych. Trzeba przyznać, że inicjatywa spotkała się ze sporym odzewem ze strony uczniów i ich rodziców. Wpłynęło aż 67 rozmaitych kartek. To dowód na otwarte serca dzieci i młodzieży, jak również na to, że tradycja wysyłania kartek świątecznych

jest nadal żywa. Jesteśmy przekonani, że życzenia świąteczne płynące z kartek naszych uczniów sprawiły wiele radości i wzruszeń ich odbiorcom. Szkolnym koordynatorem akcji była pani Dorota Wybranowska – opiekun Szkolnej Grupy Wolontaryjnej. Innym działaniem akcji „RAZEM NA ŚWIĘTA” było zebranie karmy dla bezdomnych zwierząt ze Schroniska w Zamościu. Łącznie zebraliśmy około 130 kg smakołyków dla podopiecznych zamojskiego schroniska. Wszystkim dzieciom, rodzicom oraz nauczycielom, którym nie jest obojętny los bezdomnych zwierząt i postanowili przyłączyć się do akcji, bardzo serdecznie dziękujemy. **Dorota Wybranowska, Marta Ziemińska**

SP W ZAWADZIE

Dzień Babci i Dziadka

Dzień Babci i Dzień Dziadka tradycyjnie przypada 21 i 22 stycznia. W tym roku – ze względu na sytuację epidemiczną – dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz uczniowie klas I - III nie mogli zaprosić swoich ukochanych Babć i Dziadków do szkoły, aby wspólnie uczcić ich święto. Jednak 22 stycznia przedszkolaki przyszły do szkoły odświętnie ubrane i zaprezentowały krótką część artystyczną. Recytowały wiersze, tańczyły i śpiewały piosenki, które zostały

nagrane i udostępnione rodzicom. Natomiast uczniowie klas I-III odbyli rozmowy w salach lekcyjnych, w których przywołano wspomnienia wspólnie spędzonych chwil z Babcią i Dziadkiem. Wnuczęta opowiadały o długich spacerach, wesołych zabawach, wycieczkach, wspólnym gotowaniu, pieczeniu, majsterkowaniu, podlewaniu kwiatków, pieleniu ogrodu i lepieniu bałwanów. Każdy miał coś ciekawego do opowiedzenia. Wszyscy byli zgodni, że Babcia i Dziadek są najlepsi zarówno na radość, jak i smutek, zabawę i pracę. Są kochani i zasługują na wszystko, co najpiękniejsze. Dowodem miłości i wdzięczności wnuków są – wykonane z dużym zaangażowaniem – piękne portrety i upominki, które zostały wręczone po powrocie ze szkoły. Zespół

redakcyjny Szkoły Podstawowej im. M. Kopnickiej w Zawadzie

SP W ŻDANOWIE

Magiczny przedświąteczny czas w oddziałach przedszkolnych w Żdanowie

Święta Bożego Narodzenia to czas wyjątkowy, na który czekają wszyscy, a w szczególności dzieci. Chcąc w tym trudnym dla wszystkich czasie stworzyć świąteczną atmosferę przedszkolaki pod opieką swoich pań podjęły się wielu różnych i ciekawych form aktywności. Przede wszystkim poznały piękno Świąt Bożego Narodzenia. Podczas rozmów i pogadanek przybliżyły sobie tradycje i zwyczaje świąteczne. Słuchały utworów z literatury dziecięcej. Wielką przyjemność sprawiło im słuchanie i śpiewanie kolęd i pastorałek. Wykonywały ozdoby świąteczne i wiele innych prac o tematyce bożonarodzeniowej. Ciekawym zajęciem było wykonanie ciasteczek z masy solnej, które stały się ozdobami na choinkę. Przedszkolaki poznały również historię narodzin Jezusa przedstawioną w teatryku kukiełkowym. Każda grupa zorganizowała również „świąteczny dzień”, podczas którego dzieci wspólnie śpiewały kolędy i cieszyły się nadchodzącymi świętami. **Zespół wychowania przedszkolnego**

Akcja Mikołajkowa

W Szkole Podstawowej w Żdanowie, zgodnie z wieloletnią tradycją, została zorganizowana Akcja Mikołajkowa. W tym roku w wesołym i wspólnym świętowaniu przeszkodziła nam pandemia COVID-19, jednak pedagog szkolny, we współpracy z całą radą pedagogiczną szkoły, zorganizował Zdalną Akcję Mikołajkową. Miała ona na celu zintegrować uczniów, poprawić im samopoczucie oraz pokazać, iż mimo że nastał trudny czas izolacji społecznej, to jednak warto dążyć do utrzymywania relacji przyjacielskich. Dzieci miały za zadanie zrobić zdjęcie z symbolami świątecznymi, bądź przy choinkach. Bardzo chętnie się zaangażowały w akcję.

ZE SPORTEM KU ZMIANOM

W roku 2020 Stowarzyszenie Turystyczno-Sportowe Gryf Gmina Zamość otrzymało dotację na realizację zadania z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich „Ze Sportem ku zmianom”. W ramach projektu zrealizowanych zostało pięć zadań.

Kobieta silna, bo aktywna – warsztaty wzmacniająco-aktywizujące

Zadanie było prowadzone od lipca do października 2020 r. Uczestniczki realizowały program zajęć w infrastrukturze społecznej gminy Zamość w miejscowościach: Jatutów, Szopinek, Lipsko, Mokre. W ramach zajęć sportowych ogólnorozwojowych prowadzonych wg autorskiego programu realizowane były ćwiczenia fizyczne typu fitness w łącznej liczbie 80 godzin. Udział w zajęciach przyczynił się do wzmocnienia kondycji fizycznej uczestniczących w zajęciach

kobiet. W ramach zadania realizowane były również specjalistyczne zajęcia, celem których było nabycie umiejętności skutecznej obrony przed atakami przemocy fizycznej i psychicznej. Uzupełnieniem zajęć były warsztaty psychologiczno-edukacyjne.

Skuteczny i zaangażowany – warsztaty aktywizująco-usprawniające

Zadanie było realizowane od lipca do października 2020 r., prowadzone w infrastrukturze społecznej gminy, w tym infrastrukturze sportowej, przez trenera sportowego posiadającego licencję UVP PZPN oraz psychologa sportu w formie cyklicznych zajęć wzmacniająco-rozwojowych. Przeprowadzono 160 godz. zajęć. Rezultatem działania jest wzmocnienie aktywności i wydolności fizycznej, zwiększenie umiejętności w zakresie technik regeneracyjnych, wzrost zaangażowania i umożliwienie działania w propagowanie aktywności fizycznej wśród mieszkańców gminy. Elementem kompletnym działania były zajęcia z psychologiem sportu Kamilem Wódką, który pracował między innymi z Kadrami Narodową Skoczków Narciarskich, Kadrami Narodową – Podnoszenie ciężarów, a indywidualnie prowadzi Łukasza Piśzcza.

Aktywny Senior – zajęcia wzmacniająco-aktywizująco-edukacyjne

Zadanie realizowane było w kilku miejscowościach gminy Zamość: Żdanowie, Sitańcu, Jatutowie, Szopinku i Wierzchowinach. Ze względów epidemiologicznych przeprowadzone w 5-6 osobowych grupach. W trakcie zajęć realizowano ćwiczenia usprawniające, koordynacyjne i lokomocyjne, były one wszechstronne, systematyczne, a wysiłek stopniowany, zależnie od aktualnych możliwości i wydolności organizmu poszczególnych uczestników. Do realizacji zadania wykorzystywane były siłownie napowietrzne. Odbyła się też seria spacerów z kijkami nordic walking. Uzupełnieniem zadania były warsztaty dietetyczne połączone z pogadankami tematycznymi i zdrowotnymi.

Fair-Play – warsztaty edukacyjno-wzmacniające

Zajęcia polegały na systematycznym prowadzeniu zajęć sportowych w 5 miejscowościach 1 x w tyg x 2 godz. łącznie 240 godz. Uczestnicy w ramach działania otrzymali jednolite stroje i obuwie treningowe oraz przekąski regeneracyjne. Kolejnym elementem zadania było przeprowadzenie 7-dniowego obozu wypoczynkowo-rozwojowego z programem sportowym i programem terapeutycznym. Pierwotnie planowano przeprowadzenie jednego obozu dla 30 uczestników, jednak z uwagi na panującą pandemię Covid-19 podzie-

lono grupę na dwie podgrupy po 15 osób i przeprowadzono zadanie w dwóch terminach w oddzielnych ośrodkach Leżajsku oraz Felicjanów/Uniejów. W realizowanym programie obozu znalazły się ABC młodego piłkarza, w tym: techniki i metodyka, sposoby podnoszenia sprawności, koordynacji i szybkości, zdrowie, w tym: podsta-

wy wiedzy o anatomii człowieka, kontuzje – jak ich unikać i jak sobie z nimi radzić, prawidłowa dieta piłkarza, liczne gry i konkursy, a wśród nich konkurs na najlepszego strzelca obozu, zawody w trikach i zwo-

dach, turniej piłkarskich stołowych oraz zajęcia integracyjne, wycieczki, konkursy i quizy, ogniska, gry planszowe i towarzyskie, uroczyste zakończenie i podsumowanie obozu.

Blaski sportu

– piknik rekreacyjno-edukacyjny

Zadanie zostało zrealizowane w infrastrukturze społecznej w miejscowości Jatutów w dniu 19 września. W trakcie pikniku, przeprowadzone zostały zadania sprawnościowe, rozgrywki zespołowe dzieci, młodzieży i dorosłych. W przygotowane zadania sprawnościowe włączali się rodzice oraz opiekunowie dzieci i młodzieży. Przeprowadzono rozgrywki w piłce nożnej chłopców w trzech kategoriach wiekowych, rozgrywki, zabawy sprawnościowe. Nagrodami dla uczestników pikniku były drobne upominki i dyplomy. Dla dorosłych uczestników, rodziców i opiekunów niezaangażowanych w rywalizację sportową przeprowadzone zostały warsztaty zdrowotne obejmujące tematykę aktywności fizycznej i stylu życia. Warsztaty poprowadził dietetyk. Dzięki zaangażowaniu wolontariuszy oraz współpracy z KGW Jatutów dla uczestników pikniku został przygotowany poczęstunek. Rezultatami działania były: wzrost świadomości społeczności lokalnej w obszarze kultury fizycznej, wzmocnienie wiedzy zdrowotnej, wzrost aktywności fizycznej i promocja sportu powszechnego, promowanie rodzinnej rekreacji i aktywności fizycznej.

STS Gryf: Michał Adamczuk

UDANA INAUGURACJA NOWEGO ROKU

Młodziczki UKP Suchowiczteam, rocznik 2008 i młodsze, zwyciężyły w prestiżowym Wojewódzkim Turnieju Piłki Nożnej Dziewcząt o Puchar Prezesa Lubelskiego

Związku Piłki Nożnej. Turniej odbył się 16 stycznia br. w hali sportowej Liceum Ogólnokształcącego w Świdniku. Wzięło w nim udział sześć zakwalifikowanych drużyn

i został on przeprowadzony systemem „każdy z każdym”.

Zawodniczki, prowadzone przez trenera Tomasza Poździka, zanotowały następujące wyniki: ze Startem Tomaszów Lubelski wygrały 3:0, z Izabellą Puławy 4:0, z Perełkami Lublin 5:1, z Legionem Grabów Szlachecki 2:0 oraz z Górnikiem Łęczna zremisowały 1:1. Najwięcej bramek w turnieju zdobyła Martyna Nowosad/6/i „zgarnęła” statuetkę Królowej Strzelczyń, Wiktoria Poździk otrzymała od organizatorów wyróżnienie dla najlepszej zawodniczki z zespołu.

Uczniowski Klub Piłkarski Suchowiczteam Wólka Panieńska reprezentowały: Wiktoria Poździk/5 goli/, Alicja Krępińska, Maja Koza, Oliwia Bzówka, Natalia Tymura, Zuzanna Bednarska – mieszkanki naszej Gminy oraz Martyna Nowosad, Gabriela Bubitek/4 gole/, Karolina Żebura. Rozalia Bergiel, trener – Tomasz Poździk, kierownik zespołu Marcin Siekierda.

Kolejne miejsca w turnieju przypadły Górnikowi, Startowi, Legionowi, Perełkom i Izabelli. Nagrody dla zawodniczek i trenerów wręczał Zbigniew Bartnik prezes LZPN. Gratulujemy! Na podstawie przestanych materiałów GOK KC

SUKCES MŁODZIKÓW Z STS GRYF

Sukces młodzików STS

Pierwsze miejsce wywalczyli zawodnicy STS Gryf Gmina Zamość, prowadzeni przez trenera Pawła Szajewskiego, w 10. Jubileuszowym Turnieju Mikołajkowym, organizowanym przez Diecezjalny Klub Sportowy Gaudium Zamość. Turniej odbył się 5 grudnia 2020 r. na hali sportowej OSiR w Zamościu. Indywidualnie nagrodzony został także bramkarz drużyny

Mateusz Szewczuk. Drużyna STS, która zagrała w składzie: Szymon Janda, Mateusz Szewczuk, Adrian Gałaszkiwicz, Dawid Kosiński, Szymon Kudyk, Jan Piwko, Wiktor Ziemia, Gabriel Troć, Miłosz Łapa w meczu finałowym zwyciężyła z Football Academy Zamość 4:3, a ponadto pokonała DKS Gaudium 1:0, MKS Roztocze Szczepreszyn 6:0 oraz zremisowała 1:1 z KS

Sokół Zwierzyniec. Gratulujemy! Na podstawie przestanych informacji GOK KC

To dzięki hojności Instytucji i Darczyńców na zakończenie turnieju uczestnicy zostali obdarowani pięknymi medalami, pucharami, statuetkami, dyplomami, nagrodami rzeczowymi i paczkami od Świętego Mikołaja.

MIKOŁAJKI Z GRYFEM

Pamiętkowe zdjęcie uczestników zawodów

W sobotę, 5 grudnia 2020 r., trenerzy STS Gryf Gmina Zamość zorganizowali dla swoich najmłodszych podopiecznych turnieje sportowe, które odbyły się na hali sportowej w Zawadzie. W porannym turnieju dla chłopców z rocznika 2012 trzy drużyny STS Gryf rywalizowały z rówieśnikami z AMSPN Hetman Zamość 2012 A, AMSPN Hetman Zamość 2012 B, AMSPN Hetman Zamość 2013, DKS Gaudium Zamość, KS Znicz Siennica Różana. Składy naszych drużyn trenowanych przez Przemysława Gałkę oraz Tomasza Goździka: czerwoni: Filip Pawelec, Adrian Greszta, Jaś Szpindor, Aleksander Król, Aleksander

Szpindor, Mateusz Szajewski, Kamil Bilski; żółci: Dawid Bidiuk, Tymon Bazan, Szymon Węclak, Oskar Litwin, Piotr Szypuła, Błażej Brzozowiec, Jakub Janda, Alan Kaszuba; zieloni: Filip Saputa, Alan Jachymczyk, Wojtek Winiarczyk, Miłosz Adamczuk, Maksymilian Bondyra, Ksawery Bondyra, Dorian Milewski, Gabryś Pitwała. W drugim turnieju dla chłopców z rocznika 2010 STS Gryf reprezentowały dwie drużyny prowadzone przez trenera Rafała Buraka, które zagrały w składach: niebiescy: Jakub Padjuczenko, Oskar Łygas, Miłosz Łygas, Jaś Szpindor, Kacper Nalepko, Tomek Machałek, Kuba Chraplewski; zieloni: Michał Milczuk,

Gabryś Zawadzki, Bartek Strzelecki, Kamil Kasiedczak, Mateusz Gajewski, Wojtek Radliński, Oliwier Bidiuk. Ponadto w tej rywalizacji uczestniczyły reprezentacje AMSPN Hetman Zamość, DKS Gaudium Zamość oraz Football Academy Zamość. Obydwa turnieje rozgrywane były systemem każdy z każdym, w duchu fair-play, bez prowadzenia klasyfikacji. Wszystkie zespoły nagrodzono pucharami, a zawodników medalami. Święty Mikołaj z workami pełnymi prezentów odwiedzał także najmłodszych zawodników STS w czasie wcześniejszych treningów. **Na podstawie przesłanych materiałów GOK KC**

WYPOCZYNEK Z AZYMUTEM

Z sankami na stok

W okresie od 28 grudnia 2020 roku do 17 stycznia 2021 roku ponad 30-osobowa grupa dzieci i młodzieży, zrzeszona

w Uczniowskim Klubie Sportowym Azymut Siedliska, uczestniczyła w zajęciach szkoleniowych na terenie lasów Lipska

Polesia, Wólki Wieprzeckiej i Krasnobrodu. Celem treningów było przygotowanie zawodników i zawodniczek do nowego sezonu sportowego. Każdy etap szkolenia podsumowany był organizacją Zimowych Zawodów w biegu na orientację. W trakcie treningów biegowych oraz nauki techniki posługiwania się mapą i kompasem był też czas na spacer z mapą po Roztoczańskim Parku Narodowym, jak również na zabawy na sankach w okolicznych wąwozach. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w zajęciach mogą uczestniczyć tylko zawodnicy posiadający licencje sportowe i uczestniczące we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży. Szczegółowe wyniki z zawodów, zdjęcia z treningów oraz informacje o działalności klubu znajdują się na stronie internetowej www.azymutsiedliska.cba.pl. **Na podstawie przesłanych informacji GOK KC**

NA DALEKĄ PÓŁNOC Z FLAGĄ GMINY ZAMOŚĆ

Islandia: Józef Kwaśniak z Mokrego z flagą Gminy Zamość

Reportaż rekomenduje Zygmunt Łyszcz z Mokrego: *Mój serdeczny kolega, Józef Kwaśniak, to podróżnik i wielki miłośnik gór. Przechodzi kolejne kręte szlaki i zdobywa nowe szczyty. Niedawno, w 2020 roku, z flagą Gminy Zamość podróżował po malowniczej Islandii. Dech w piersi zapierają miejsca, które odwiedził. Przepiękne widoki w słońcu i „w chmurach do samej ziemi”/cytat z reportażu/. Marsz w chmurach, gdy wkoło otacza wszystkich niebiańska rosa, to musi być piękne przeżycie. Kolega ma wielką odwagę i silną wolę. Wyruszył na trudną wyprawę, w czasie, kiedy ludzie zastaniają przez maski ochronne swoje twarze. Pokazał, że wszystkim potrzebny jest optymizm i marzenia. Najważniejsze, żeby kierować się rozsądkiem i nie robić nic na siłę. Ważne, aby to, co robimy, sprawiało nam radość i przyjemność. W tym roku będzie brał udział w kolejnej wyprawie. Będzie trzymał kciuki i czekał na jego szczęśliwy powrót. Z każdej wyprawy otrzymuję od niego unikalne pamiątki. Z islandzkiej wyprawy dostałem piękne wulkaniczne kamyczki, w tym jeden z kobaltu. Bardzo serdecznie Ci, Józek, za to dziękuję. Zapraszam wszystkich do przeczytania relacji Józefa Kwaśniaka – podróżnika z Mokrego, któremu na każdej wyprawie towarzyszy flaga Gminy Zamość.*

Motto:

To jest tak proste, a jednak bardzo trudne.

Planem na rok 2020 było zdobycie wulkanu Orizaba w Meksyku (6536 metry nad poziomem morza). Ze względu na Covid-19 zamierzenie to nie wypaliło. Trzeba było coś wymyślić. Padła propozycja: lecimy na Islandię. Zebrała się nas piątka, akurat pełny skład na Jeepe. Ustaliliśmy termin wylotu: Kraków – 11.08.2020 r., godz.

14:30, bilety 777 zł. Jeszcze w Polsce opłaciliśmy obowiązkowo badania na Covid – po 250 zł. Łądujemy w Keflaviku o 17:00 czasu lokalnego. Z samolotu skierowano nas prosto do kabin, gdzie pobrano nam próbki z gardła i nosa. Islandia wita nas deszczem i zimnem, chmury do samej ziemi. Na lotniskowym parkingu czeka na nas podstawiony Jeep. Ruszamy w stronę Reykjavíku, to 40 km jazdy. Krajobraz trochę księżycowy. Na jałowej ziemi leżą kamienie porzucane przez wulkan, przeplata się to z lawą pokrytą zielonkawym mchem. W Reykjavíku spotykamy się z Polakiem, właścicielem samochodu, który informuje nas o jego stanie technicznym – ponoć 100% sprawny. Uzupełniamy paliwo i zapasy jedzenia w sklepie spożywczym. Większość jedzenia wieziemy z Polski, bo tu wszystko drogie. No i ruszamy w drogę na nasz pierwszy kamping w Parku Narodowym Thingvellir, położonym na północnym brzegu największego islandzkiego jeziora Thingvallavatn. Deszcz leje, zimno jak diabli, a ja jeszcze w krótkich spodenkach. Szybko się przebieram i w 5 minut stoi namiot. Poranek przywitał nas pełnym słońcem, przezroczyłym powietrzem i wspaniałymi widokami na okoliczne wzniesienia. Rano otrzymujemy wiadomość, że wszyscy przeszli pomyślnie testy na Covid-19. Śniadanie, zwijanie namiotów i w drogę. Pierwszym miejscem, gdzie się zatrzymujemy, jest rejon, w którym Islandia „pęka na pół”. Tu spotykają się dwie płyty tektoniczne, euroazjatycka i północnoamerykańska. Płyty te rozchodzą się ok. 2 cm na rok, tworząc głęboki kanion i liczne szczeliny. Miejsce to jest również ważne dla historii Islandii. Tu ogłoszono

niepodległość kraju w dniu 17.06.1944 r. Tu też, ale o wiele wcześniej, bo już w roku 930 zebrał się pierwszy parlament islandzki, który jest jedną z najstarszych instytucji parlamentarnych na świecie. Tu również ma letnią siedzibę premier Islandii, gdzie w 1970 roku w pożarze tego domku, ginie premier Benediktsson wraz z żoną i 4-letnim wnukiem.

Ruszamy dalej drogą nr 1 wzdłuż południowego wybrzeża do pierwszego naszego wodospadu, nazywa się Seljalandsfoss, a następnie kilka kilometrów dalej podziwiamy kolejny, Skogafoss. Tu wchodzimy na punkt widokowy, z którego widać miejsce zrzutu wody i czarną plażę Reynisfjara, po której niebawem powędrujemy kilka mil nad sam ocean, gdzie leży rozbity w 1973 roku samolot DC-3.

Po tej wędrówce wjeżdżamy na punkt widokowy na szczyt półwyspu, skąd rozpościera się piękny widok na czarne plaże, wystające z oceanu formacje skalne i zatokę, gdzie był niegdyś port. W kierunku północnym góruje największy lodowiec Europy, Vatnajökull, ma 8300 km kwadratowych powierzchni. Strasznie tutaj wieje, więc wsiadamy w samochód i jedziemy

przez 1,5 godziny na kamping w Parku Narodowym Skaftafell pod lodowcem. Rozbijamy namioty. Kolację organizujemy w stolówce kempingowej i spanie. Ranek wita nas pochmurną pogodą, ale nie pada. Śniadanie jemy na świeżym powietrzu. Po śniadaniu idziemy na krótki trekking, najpierw pod lodowiec, a właściwie pod jeden z wielu jego jeziorów. Pod sam lodowiec nie udaje nam się bliżej podejść. Wielka rzeka, która się utworzyła, uniemożliwia to nam. Trudno, wybieramy następny szlak pod wodospad, których tutaj są dziesiątki, ale

ten, pod który podchodzimy, jest wyjątkowy. Nosi nazwę Svartifoss, czyli Czarny Wodospad, a to dlatego, że jego czarne sześcioboczne bazaltowe filary zdobią jego ściany. Zaliczany jest do jednego z najpiękniejszych wodospadów świata i był inspiracją dla architektów przy projektowaniu Teatru Narodowego Islandii oraz kościoła w Reykjavíku.

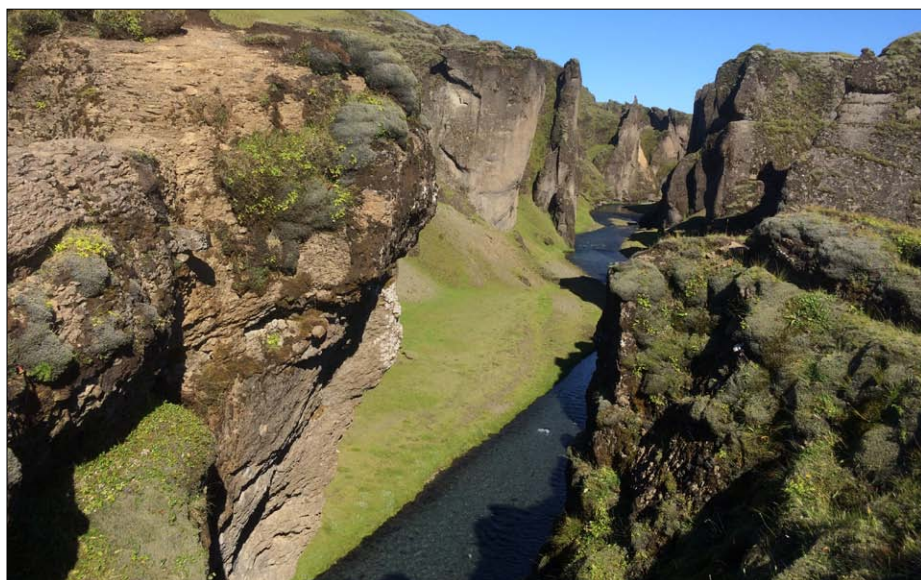
Następnie jedziemy nad lodową lagunę, gdzie pływa mnóstwo sporych niebieskich brył lodowych odrywających się od lodowca. Tutaj turyści mogą wsiąść na pokład pływającej amfibii i popływać po lagunie w bezpośredniej bliskości tych brył lodowych i licznych fok. Ja z plecaka wyciągam flagę Gminy Zamość i robię zdjęcie na tle pływających brył lodowych. Bryły te znajdują ujście w oceanie, gdzie są „obrabiane” przez oceaniczne fale i wyrzucane na plażę zwaną Diamentową Plażą, urzekając i zachwycając swym niepowtarzalnym pięknem.

W drodze powrotnej na camping przystajemy, aby podziwiać przeogromny masyw lodospadu piętrzącego się na kilkaset metrów, ale pogoda się psuje i chmury przysłaniają nam widok. Na camping dojeżdżamy o 15:00. W przestronnej stołówce jemy przyrządzony obiad i do kolacji opowiadamy o wrażeniach z dzisiejszego dnia i nie tylko. Rano, jak tylko otworzyli stołówkę, to robimy wczesne śniadanie, bo dzisiaj czeka nas długa jazda w centralny rejon wyspy. Pogoda znowu piękna, o co w Islandii trudno. Po drodze zatrzymujemy się i idziemy pod lodospad. Podeszliśmy bardzo blisko, widok niesamowity. Zsuwający się niebieski lód, przeplatany czarnymi smugami uwiecznionego w nim pyłu wulkanicznego, tworzy niesamowite piękno. Następny punkt to Kanion Fjadrarglufur i znowu widoki cudowne. Kilka fotek i jedziemy dalej, tym razem w planie wejście na wulkan Laki, 818 m.n.p.m. Wybuch tego szczelinowego wulkanu w 1783 r., na długości 25 km, klasyfikuje go na II miejscu na liście najpotężniejszych wybuchów w dobie najnowszej historii. Unoszące się gazy spowodowały długotrwałe i ostre

zimy, co skutkowało złymi plonami na całym świecie, a to z kolei przyczyniło się do powstania głodu. U stóp wulkanu zostawiamy samochód i do góry. Ze szczytu niesamowity widok na 150 mniejszych wulkanów, niebieskie jeziora i w oddali dwa potężne lodowce. Schodzimy innym szlakiem, za co na dole oberwało się nam od strażniczki, bo ten szlak był zamknięty. Siadamy w samochód i wracamy inną trasą.

Tu zaczyna się przygoda z samochodem. Najpierw, tuż po przejechaniu sporej rzeki, stanęliśmy przy jakiejś jaskini i ktoś zauważył, że z chłodnicy leje się płyn, i że pewnie w rzece uderzyliśmy w jakiś kamień, który przedziurawił chłodnicę. Podchodzę, biorę na język i orzekam, że to woda, nie płyn. Wentylator wciągnął w chłodnicę trochę wody i teraz wycieka. Po strachu. Jedziemy dalej. Ale to nie koniec przygody z samochodem, zaczęło coś tłuc. Najpierw myśleliśmy, że coś w bagażniku, ale hałas robi się coraz większy, więc znowu orzekam, że pewnie rura wydechowa uderza o resor. Stajemy, oglądamy. Tak, rura ledwo się trzyma. Trzeba do warsztatu. Najbliższa miejscowość 40 km. Dojechaliśmy. Na stacji paliw dowiadujemy się, że warsztat jest blisko, 100 m. Podjeżdżamy, właśnie zamykają. Na gorącą naszą prośbę pracownik zgodził się zostać po godzinach. Po pół godzinie samochód był gotowy. Tłumik wycięty. Wstawiono tylko rurę i z takim mocnym wydechem ruszamy w dalszą drogę. Tuż przed zmierzchem trafiamy na camping nad rzeką, gdzie postanowiliśmy zanoć. Po rozbiciu namiotów i zjedzeniu kolacji idziemy jeszcze nad pobliski wodospad. Jest piękny, a ja nie wziąłem aparatu, więc

rano, jak wszyscy spali, poszedłem na zdjęcia. Po śniadaniu w samochód i w drogę do następnego kanionu. Jest inny niż poprzedni. Idziemy wzdłuż rzeki, dochodzimy do wodospadu. Małe podejście i jesteśmy na tarasie widokowym. Jest piękny, z kaskadami. Trochę zdjęć i ruszamy na drugą stronę kanionu. Wchodzimy na szlak, który prowadzi na przeciwległe szczyty. Stąd jest piękny widok na wodospad i rzekę. Schodzimy w rejonie parkingu i ruszamy dalej w głąb interioru, aby dotrzeć do rezerwatu przyrody, Fjallabak, na spotkanie z Górą Tęczową – Landmannalaugar. Po dotarciu na camping rozbijamy namioty, płacimy za miejsce, dostajemy opaski, które dają nam przepustkę na prysznic i gorące źródła. Po obiedzie ruszamy na szlak. W planie wejście na niezwykle kolorowy wulkan Brennisteinsalda – 855 m.n.p.m. Najpierw przechodzimy przez olbrzymie pole lawowe pochodzące z 1477 r. Mijamy również gorące wyziewy siarkowe, aby pozwolić dotrzeć na szczyt, skąd rozpościera się widok na obłędnie kolorowe i piękne góry. Tu po raz drugi wyjmuję flagę Gminy Zamość, aby zrobić zdjęcie na tle tych niesamowitych gór. Schodzimy innym szlakiem, gdzie po pewnym czasie docieramy na zieloną łąkę, pokrytą wełnianką kwitnącą na biało. Przechodzimy obok niewielkiego jeziora, w którym odbijają się te kolorowe góry, błękit nieba i białe cumulusy. Zrobione zdjęcia wyglądają jak pocztówki. Niedziela, 6 dzień pobytu, wstajemy rano, bo dziś w planie wejście na najwyższy czynny wulkan Islandii, Hekla, zwany potocznie „Bramą do Piekła” – 1491 m.n.p.m. Ostatnia erupcja była w 2000 r. Wczoraj dostaliśmy sms z ostrzeżeniem, że teren w rejonie wulkanu się podnosi, co stwarza realne niebezpieczeństwo. Mimo ostrzeżenia jedziemy. Przed wejściem na szlak stoi tablica z napisem, że od 06.09. szlak zamknięty. Na parkingu spotykamy miejscowego

przewodnika, który też nas ostrzega, że jak dostaniemy sms o możliwości wybuchu, to natychmiast uciekać. Zaczynamy podejście, najpierw drogą, później ostro pod górę po usuwającym się piargu. Na szlaku jesteśmy sami. Dochodzimy do pola lawowego, kluczemy między jego zwalami. Mi-

W pewnym momencie skręcamy z drogi, bo zobaczyliśmy obelisk wyznaczający środek wyspy. Po wyjściu z auta okazuje się, że złapaliśmy gumę. Wyładujemy bagaż i szukamy koła zapasowego, ale ono jest pod podłogą bagażnika i opuszcza się go korbą. W zapasie brak powietrza! Pro-

chał co jakiś czas sprawdza na GPS, jak iść dalej. Jakoś przebrnęliśmy i w końcu przechodzimy przez dwa pola śnieżne, gdzie łapiemy szlak, który pokryty jest drobnym żwirem. Po drodze mijamy urządzenia sejsmiczne. W końcu dochodzimy na szczyt, widzialność doskonała, chmurzy pod nami. Robimy zdjęcia z flagą Polski i Gminy Zamość, i w dół. Do samochodu docieramy na godz.15:00 i powrót na kamping, gdzie zostały nasze namioty. Jemy obiad i kolację jednocześnie, i spanie.

Poniedziałek – pobudka wcześniej rano, gdyż czeka nas daleka droga w głąb wyspy. Pełne zachmurzenie, chmury ciągną się po ziemi. Zobaczymy, co przyniesie dzień. Po drodze wstępujemy do sklepu, aby powiększyć zapasy żywnościowe. Basia zagląda na swoją pocztę i mówi, że dostała informację, iż dzisiaj do 10:30 musimy stawić się do najbliższego szpitala na badanie przesiewowe na Covid-19. Wracamy 40 km do najbliższego szpitala. Próbkę pobierają nam bez wysiadania z samochodu. Poszło szybko i mniej boleśnie niż na lotnisku. Ruszamy dalej w drogę, aby dotrzeć od gejzeru Strokkur, który co 5 minut wyrzuca w górę słup wody na wysokość 30 m. Niespełna 10 km dalej oglądamy wodospad Gulfoss, szeroki na 100 m i wysoki na 44 m, zwany Złotym Wodospadem, gdyż unoszące się w powietrzu krople wody przy padającym na nie słońcu dają złoty blask. Wsiadamy w samochód i ruszamy dalej w głąb wyspy po wertepach.

blem. Stoimy w samym centrum wyspy z kapciem, bez koła zapasowego. Gdzie szukać pomocy? Z kołem na drogę wysyłamy Jacka z Basią, zawsze to kobieta, może ktoś się chętniej zatrzyma i będzie miał pompkę. Mieliliśmy szczęście, zatrzymał się Oli, Islandczyk. Najpierw zapytał skąd jesteśmy. A, z Polski, no to pomoże, bo Amerykanom by nie pomógł, nie lubi ich prezydenta. Oli podjeżdża, ma zestaw naprawczy i sprężarkę, jesteśmy uratowani. Już bez przygód dojeżdżamy na kamping, gdzie wieczorem oglądamy jeszcze gorące źródła, ale na kąpiel nikt się nie decyduje. Ranek przywitał nas mgłą, mało co widać, ale wsiadamy w Jeepa i w drogę. Nasz cel to obszar geotermalny Hveradallir, leżący między kolorowymi wzgórzami masywu Herlingarfjoll. Na miejsce naszego punktu widokowego dojeżdżamy w kompletnej mgle, ale schodzimy do doliny nad gorącą rzekę z gotującą się wodą i błotkiem, czuć siarkowodor. Obieramy szlak i mozolnie pniemy się do góry. Chmury powoli się unoszą i odsłania się niesamowita panorama. Pejzaże i sceneria jak z innej planety. Widziałem wiele, ale to miejsce jest po prostu niezwykle. Po 2 godzinach ruszamy dalej na kolejny kamping, który znajduje się na wysokości 858 m.n.p.m. Jest bardzo zimno i strasznie wieje. Rano ruszamy dalej na północ. Pierwszy punkt postojowy to wodospad Aldeyjarfoss z przepięknymi formacjami skalnymi. Jedziemy dalej zieloną tubinową doliną. Pierwszy raz na Islan-

dii widzę tyle zieleni i gospodarstwa rolne. Godafoss to drugi tego dnia wodospad, który oglądamy. Następnie zatrzymujemy się nad jeziorem Myvatn przy grocie z gorącą wodą, stynnej z kręconego tu filmu. Nieco dalej zatrzymujemy się przy polu geotermalnym Namafjall. Wieczorem docieramy do oceanu, oglądając po drodze jeszcze 2 potężne wodospady Dettifoss i Selfoss. Namiot rozbijamy na pięknie wykoszonej zielonej murawie, tuż nad oceanem. Oglądamy cudowny zachód słońca, jest 21:30. W nocy było bardzo zimno, musiałem się ubrać. Rano szron pokrył namioty i trawę. Po śniadaniu ruszamy do Husawiku, aby wsiąść na kuter rybacki i wypłynąć na polowanie za pomocą foto-objektywu. Cel: wieloryby. Udało nam się je zobaczyć, nawet kilka. Rejs trwał 3 godziny. Po powrocie pijemy kawę w pobliskim barze i ruszamy wybrzeżem w stronę Reykjavíku. Po drodze oglądamy jeszcze różne ciekawe miejsca, w tym Hvitserkur, czyli smoczą skałę wystającą z oceanu, znaną z pocztówek i magnesików, promujących Islandię. Na nocleg zatrzymujemy się na kempingu 25 km od Reykjavíku. W nocy mocno wiało, częściowo złożyło nam namiot, ale spało się dobrze. W Reykjavíku odnajdujemy naszą kwaterę, drewniany czerwony domek w turystycznej dzielnicy tuż przy głównym deptaku i porcie. W końcu jemy obiad w normalnych domowych naczyniach. Po posiłku jedziemy jeszcze do parku narodowego na krótki

relaks. Wieczorem spacer po mieście, aby poobserwować jak w stolicy ludzie spędzają początek weekendu, słysząc polską mowę. Wracamy na kwaterę, nocleg w normalnym łóżku! Rano, po śniadaniu, wychodzimy na miasto, kupujemy pamiątki i wyjazd na lotnisko. Do Polski startujemy o czasie. **Józef Kwaśniak, Mokre, Gmina Zamość**

KARDYNAŁ STEFAN WYSZYŃSKI – JEGO TWÓRCZOŚĆ I LEKTURY

Rok 2021 został przez Sejm RP ogłoszony, między innymi, rokiem kardynała Stefana Wyszyńskiego (1901 – 1981). W oczekiwaniu na beatyfikację Sługi Bożego, która miała odbyć się w czerwcu poprzedniego roku, może warto szerzej zapoznać się z jego osobą poprzez przeczytanie tego co napisał i co mówił w swoich homiliach. Powtarzamy często różne cytaty, niektóre pojawiają się na pomnikach, ale czy wiemy jaką drogę przebył, co wycierpiał i jakie okoliczności kształtowały jego osobowość?

Swoją postać jako ksiądz rozpoczął w czasie międzywojennym, doktoryzował się na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W czasie II wojny światowej jego losy związane były z Lubelszczyzną podobnie jak i lata powojenne, gdy został biskupem lubelskim, a krótko potem, w roku 1948, Prymasem Polski. W 1953 roku wyniesiony do godności kardynalskiej przez papieża Piusa XII. Wśród jego dzieł największe wrażenie na czytelnikach wywierają na pewno „Zapiski więzienne”, pisane w formie dziennika obejmujące okres od 25 września 1953 roku do 28 października 1956 roku, gdy przez władze Polski Ludowej został aresztowany i trzymany w odosobnieniu. Odcięty od wszelkiego kontaktu zewnętrznego, a nawet korzystania z codziennej prasy, bez możliwości posługi duszpasterskiej i jako intelektualista pozbawiony swojego warsztatu pracy przeżywał ogromne cierpienia. Od początku swego uwięzienia prosi o udostępnienie książek dla siebie, ale pilnujący czynią to niechętnie, często gubiąc sporządzone przez Niego wykazy lub odmawiając ich wydania, czyniąc z tego rodzaj kolejnych perfidnych szykan. To dzięki tym wykazom możemy poznać lektury, które pragnął przeczytać kardynał.

W liście do ojca z dnia 29 kwietnia 1954 roku pisze „Od dawna już pragnąłem zdobyć nieco czasu na zaniebaną lekturę: odkładałem sterty nie czytanych książek na później. Dziś mogę więcej czytać to jest jakaś zdobycz. Przeczytałem już wiele. Nie mogę wprawdzie pracować piórem, gdyż brak mi mego warsztatu pracy naukowej, ale nie żałuję tego, jak niczego, co przeżywam obecnie”.

Wśród książek znalazło się wiele takich, na które i nam brak czasu by je przeczytać i przekładamy to na inny czas, ale może warto wykorzystać okres ograniczeń pandemicznych i wziąć się za ich przeczytanie: *Krzyżacy*, *Pan Wołodyjowski*, *Quo vadis*, *Potop* – Henryka Sienkiewicza, *Bolesław Chrobry* – Antoniego Gołubiewa, *Gwałtownicy*, *Listy Nikodema*, *Wybrańcy gwiazd* – Jana Dobraczyńskiego, *Pisma* – Cypriana Kamila Norwida, *Wojna i pokój* – Lwa Tołstoja, *Mo-*

narchia Kazimierza Wielkiego – Zdzisława Kaczmarczyka, *Dzieje kultury polskiej* Aleksandra Brücknera. Chcąc pewnie zrozumieć swoich prześladowców, kardynał przeczytał także *Poemat pedagogiczny* – Antona Makarenki, *Konstytucję PRL* oraz *Moralność komunistyczną* – Haliny Maślińskiej.

Pod datą 29 października 1955 roku opisuje swój porządek dzienny, który pozwalał Mu nie tylko na systematyczną pracę i modlitwę, ale na czas, aby lekturami z wyższej półki zainteresować swoich współwięźniów, a nawet prowadzić dla nich wykłady. Spośród gazet dopiero 6 sierpnia tegoż roku otrzymał *Stolicę* – tygodnik ilustrowany, a następnie *Świat*, *Przekrój* i *Przeгляд Sportowy*. Dopiero pod koniec roku mógł przeczytać *Słowo Powszechne* i *Trybunę Ludu*, a w niej słowa o Prymasie jako wrogu kościoła i narodu.

26 sierpnia 1955 roku w dzień Ślubów Jasnogórskich, pisze: „To jest Twoje królowanie nade mną. Uczyniłem co mogłem dla Twojej chwały: przygotowałem w dniu 16 maja tekst Ślubowania, napisałem adoracje stanowe: dla kapłanów, dla młodzieży, dla mężów i matek. Te słowa będą mówiły za mnie do ludzi”. Po potępieniu kultu jednostki przez Chruszczowa, po śmierci Bieruta w Moskwie, do Prymasa przebywającego w tym czasie w Komańczy przybywają wysłannicy I sekretarza KC PZPR Wiesława Gomułki z prośbą o jego powrót do Warszawy i objęcie urzędowania dla uspokojenia nastrojów społecznych.

Warto też sięgnąć po inne książki napisane

przez Prymasa Tysiąclecia: *Kromka chleba*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1994; *Jedna jest Polska*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1998, 2000; *Idącym w przyszłość*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1998; *Zapiski Milenijne*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 2000; *Dzieła zebrane*, Tom I Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1991; *Dzieła zebrane*, Tom II Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1995; *Dzieła zebrane*, Tom III Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 2000; *Na szlaku Tysiąclecia*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1996; *Wszystko postawiłem na Maryję*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1998; *Do Solidarności. Rady i wskazania*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1996; *Miłość Miłosierna*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1998; *Kamienie wołać będą*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1994; *Ojciec Nasz, Pax*, Warszawa 1997; *Z rozważań nad kulturą ojczystą*, Pax, Warszawa 1999; *W sercu stolicy*, Wyd. „Soli Deo”, Pax, Warszawa 2000; *Duch pracy ludzkiej*, Wyd. „Soli Deo”, Warszawa 1992, PAX 2000; *Przyjaciel Boga i ludzi*. Wspomnienie o Janie XXIII. Wyd. SS. Loretanek, „Soli Deo”, Warszawa 2000; *Czas to miłość – wiara*, Gniezno 2000. Zapraszam do lektury oraz do rozważenia aforyzmów i myśli wybranych z książki „Kromka chleba”:

„Kariera każdego człowieka zaczyna się na ziemi... w pieluszcze, choćby dziś nosił mundur ambasadora czy generała, i na pieluszcze – może nieco wcześniej – się skończy”.

„Praca jest dążeniem człowieka do człowieka; zawsze wiąże nas z ludźmi; Jeśli nie wprost, to przynajmniej pośrednio”.

„Na dzień każdego osiągnięcia, jak fundament pod gmachem, leżą czyjeś cierpliwe i pogodne ofiary”.

„Miłość może zwyciężyć każdy wiek, choćby najbardziej niesprzyjający świętości; może pokonać warunki każdego stanu i każdej sytuacji życiowej”.

„Człowiek nie rozwinię w pełni swego człowieczeństwa i swej osobowości, jeśli będzie tylko myślał dobrze i pragnął dobrze, a nie czynił dobrze”.

„Obywateli nie „produkuje się” w fabrykach, to w rodzinie, pod sercem matek kryje się Naród”. „Najbardziej człowiek korzysta osobście, gdy modli się za innych”.

„Każda rzecz wielka musi kosztować i musi być trudna. Tylko rzeczy małe i liche są łatwe”.

„Gdy chcesz, aby ci coś zrobiono, idź do człowieka, który ma dużo pracy, bo taki człowiek będąc w nieustannej mobilizacji energii na rzecz innych, nigdy ci niczego nie odmówi”.

„Tyle jest możliwości i tyle dróg do Boga, ile jest ludzi. Bo Bóg ma inną drogę dla każdego człowieka”.

„Najważniejsze jest zwycięstwo w małym, w czymś niesłychanie małym – nad sobą”.

KRZYŻÓWKA ZIMOWA

1	2		3		4			5
6		7			8			1
9			2		7			
		3						
	10		4					
11								
			12			6		
							13	
	14		10		15			
16								
					17		5	
18			19		20			21
		22					9	
8								
23						24		
								25
	26				27			
28				29				

POZIOMO:

- „... Ziemia Zamojska” – statek motorowy
- półwyrób stalowy
- narząd wzroku
- powstanie
- poranna msza w okresie adwentu
- na własnych nogach
- wyciskany z owoców
- przełożony klasztoru
- technika informatyczna
- malec
- miara powierzchni
- całkowite wycięcie lasu
- fakty, liczby
- komórka krwi
- miejsowość w gminie Nielisz
- kawałek kiełbasy zwiniętej w krążek
- człon wskazujący na związek ze środowiskiem naturalnym
- wzór na tkaninie

PIONOWO:

- miejsce odpoczynku na szlaku Green Velo
- Szkolna Kasa Oszczędności
- z nasionami na sośnie
- nazwa ptaka – ... leśny lub łąkowy
- boisko w Żdanowie
- rzeka na Roztoczu Zachodnim
- środek odurzający
- srebrna moneta bita w Europie
- zupa na upały
- gatunek jaszczurki
- dawniej zakładane na buty
- węglowodór nasycony, bezbarwny palny gaz
- narzędzie do kruszenia ziarna na kaszę
- Pięcioksiąg
- ślad na desce po podstawie gałęzi

CZEKA UPOMINEK

Rozwiąż krzyżówkę i dostarcz wypełniony kupon do biura administracji Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość w budynku Urzędu Gminy Zamość pod adres: Biuro GOK, ul. Peowiaków 92, pokój 26, 22-400 Zamość.

Termin dostarczenia kuponu upływa po dwóch tygodniach od dnia opublikowania danego numeru Biuletynu Samorządu Gminy Zamość na stronie www.gminazamosc.pl.

Na kuponie wpisz: hasło – rozwiązanie krzyżówki, Twój pseudonim oraz wymyślone przez Ciebie hasło, dzięki któremu potwierdzisz swoją tożsamość przy ewentualnym odbiorze upominku. Odbiorca upominku zostanie wybrany losowo. Pseudonim zwycięzcy zostanie ujawniony w kolejnym numerze czasopisma. Upominek książkowy będzie czekał do odbioru w w/w biurze administracji GOK.

Wybrany losowo zwycięzcą krzyżówki z wiewórką jest osoba o pseudonimie DIDI. Zapraszamy po odbiór upominku.

KUPON DO KRZYŻÓWKI

DO BIULETYNU SAMORZĄDU GMINY ZAMOŚĆ NR 1 (140)

Pseudonim ..... Hasło .....

Rozwiązanie krzyżówki:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ZIMA W OTULINIE RPN

POMAGAJMY NASZYM BRACIOM MNIEJSZYM

Niespodziewanie pod koniec stycznia spadł mokry śnieg i to bardzo obfity, bo przykrył ziemię miejscami na około 50 centymetrów. Wiemy, że zimą jest potrzebny. Chroni oziminy na polach, rośliny runa leśnego i drzewa przed przemarzeniem. Lecz gdy jest go zbyt dużo staje się uciążliwy, nie tylko dla kierowców, ale powoduje też łamanie gałęzi, a nawet całych drzew szczególnie tych kruchych jak sosny. Utrudnia też zdobywanie pożywie-

nia przez zwierzęta. Do pomocy żyjącym w lesie sarnom, dzikom, jeleniom przystępują leśnicy i koła łowieckie.

My za to możemy łatwiej obserwować wędrowniki zwierząt, śledząc tropy i wygniecione zagłębienia jako miejsca ich odpoczynku. Idąc po tropach na pewno zauważymy odgarniany śnieg i ogryzione krzewinki borówki i wrzosu w miejscu żerowania sarny, a obdarte z kory młode sosny i świerki to ślady zębów jeleni.

My też możemy pomóc zwierzętom w tym trudnym okresie, szczególnie ptakom. Nie wychodząc z domu możemy przy okazji poobcować z dziką przyrodą.

Wystarczy wykonać i powiesić lub postawić na parapecie karmnik z nasionami choćby słonecznika, powiesić na gałązce kawałek skórki ze słoniny, obowiązkowo niesolonej, by za chwilę wokół naszej stółki rozległ się gwar i szczebiot. Oprócz sikor zaobserwujemy na pewno mazur-

Zięba i sikorka w karmniku

ki, wróble, dzwońce, czyże, zięby. Jeśli gdzieś obok położymy kawałki owoców na pewno do nich przylecą kosi i kwiczoły, a na owoce jarzębiny dadzą się skusić jemioluski czy też gile. Pamiętajmy, aby systematycznie nasz karmnik uzupełniać aż do wiosny. Miłych obserwacji i przy okazji wspinających zdjęć. **GOK KC**

ŚNIEGIEM I MROZEM MALOWANE

Zima to taka pora roku w naszej, umiarkowanej strefie klimatycznej, która charakteryzuje się bardzo niskimi temperaturami w skali całego roku, a opady i osady atmosferyczne występują najczęściej w formie

zamarzniętej. Pierwszym miesiącem typowo zimowym jest grudzień, który swą nazwę bierze od grudy czyli zamarzniętej ziemi. Na początku trzeciej dekady grudnia, w momencie przesilenia zimowego, gdy słońce góruje na zwrotniku Koziorożca rozpoczyna się astronomiczna zima i od tego wydarzenia dni stają się coraz dłuższe. Pod koniec stycznia prawie o pół godziny.

W zimie ziemia i większość roślin, przykryta śniegiem, odpoczywa.

Od kilkunastu lat zima u nas nie jest tak dokuczliwa. Częściej towarzyszą nam przy-mrozki niż mrozy poniżej minus 10 stopni,

więcej spada deszczu niż śniegu, a niebo od rana do wieczora spowite jest chmurami. Ale warto i wtedy wybrać się na spacer. Na spotykanych kałużach mróz tworzy różnorodne wzory, a gdy napłynie mgła na drzewach i krzewach tworzą się niesamowite szcztoki. Gdy śnieg się topi, wtedy końce dachów ozdabiają sople lodu. Spadający gęsty i mokry śnieg nie tylko przykrywa pola i drzewa, ale także potrafi na gałęziach stworzyć wyjątkowe węże. Ze spadającego suchego śniegu hulający, zimny wiatr tworzy na drogach przeszkody z zasp. Najgorszym zimowym osadem jest gołoledź, gdy na zamarzniętą ziemię spada deszcz. O poślizg wtedy nietrudno. Życzymy bezpiecznych zimowych wędrówek, pełnych niezapomnianych wrażeń oraz zachęcamy do robienia zdjęć i udziału w „Zimowym foto-konkursie” organizowanym przez Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość. Szczegółowe informacje na stronie internetowej www.gminazamosc.pl **GOK KC**

ZIMOWE GRZYBOBRANIE W OTULINIE

W trakcie wędrówek ścieżkami rowerowymi i pieszymi w okolicach Wierchowin czy Wólki Wieprzeckiej, warto zejść na chwilę ze szlaku, zsiąść z roweru i zagłębić się w leśne ostępy. Wprawdzie zima to czas odpoczynku dla roślin i niektórych zwierząt, ale przyroda nie zasypia. Chociaż nigdy nie słyszano, aby na terenach Gminy Zamość ktoś w zimie wybierał się na grzybobranie, to jednak okazuje się to możliwe – i w naszych lasach rosną „zimowe” grzyby.

Uszak bżowy

Niektóre z „zimowych” grzybów są jadalne, inne można podziwiać dla urody, choć w odległych częściach świata mogą być zbierane do konsumpcji. Oczywiście, grzyby nie rosną, gdy temperatura spada mocno poniżej zera, ale ostatnio polskie zimy przyzwyczały nas raczej do plusowych temperatur, a śnieg i mróz przybývają do nas okazjonalnie.

Jednymi z pierwszych grzybów, które każdy zna i zauważy, szczególnie po opadnięciu liści, są różnego rodzaju huby. One, jako typowe pasożyty, w zimie wprawdzie nie rosną, za to okazale prezentują się na pniach drzew, zwłaszcza pokryte szronem lub śnieżną czapą.

Najłatwiejszym grzybem do zaobserwowania i najczęściej występującym jest grzyb z rodzaju galaretowatych, zwany trzęsakiem pomarańczowożółtym. Zasiedla on martwe konary żywych jeszcze drzew, głównie młodych dębów. Jego jaskrawe owocniki, często o dość dużych rozmiarach, zawsze zwrócą naszą uwagę w zimowym krajobrazie szaro-

ści czy bieli. U nas niejadalny, ale w Chinach ponoć pojawia się na stołach.

Na pewno jadalnym grzybem, który wyrasta na czarnym bzie, a czasami na olszy lub klonie, jest uszak bżowy, zwany także uchem bżowym lub uchem judaszowym. Jego ciemnobrązowe owocniki, początkowo w kształcie bąbelków, przybývają następnie postać miseczek lub ucha. Uszak ma właściwości lecznicze, a preparaty z niego wykonane zaleca się na wrzody, cukrzycę, stany zapalne dróg oddechowych, słabą odporność czy też choroby trawienne. Dzięki takim czynnym składnikom, jak polisacharydy, pobudza do aktywności układ odpornościowy, a także działa przeciwnowotworowo i przeciwbakteryjnie. Kiedyś w medycynie ludowej, po zmoczeniu w mleku czy piwie, był stosowany w bólach gardła, do okładów na wrzody i rany oraz do przemywania oczu. Nadaje się do marynowania i jako dodatek do zup.

Bardzo popularnym grzybem jadalnym jest bocznik ostrogowaty, nadający się na „flaczki”, do smażenia w cieście czy też marynowania. Zawiera przyswajalne białko, związki mineralne, a także witaminę C i witaminy z grupy B. Boczniki często rosną w grupach, jedne nad drugimi, porastając od października do marca martwe czy też żywe pnie topoli, brzozy, buka, wierzby a czasem świerka. Ich owocniki będą duże i płaskie o kolorze brązowym, szarawo-niebieskawym, szaro-fioletowym lub stalowo-szarym z wierzchu. Często rosną w grupach, dachówkowato jedne nad drugimi.

Innym grzybem jadalnym, którego w tym roku autor jeszcze nie spotkał, jest płomiennica zimowa, zwana także zimówką aksamitnotrzonową. Rośnie od października do marca i można go spotkać nie tylko w lasach, ale i w parkach, a nawet w ogrodach. Jego ulubione miejsca to pieńki i pnie drzew liściastych, szczególnie topole i wierzby, ale może też rosnąć na wielu innych gatunkach, takich jak

Trzęsak pomarańczowożółty

klon, kasztanowiec, olsza, brzoza, grab, głóg, jesion, jabłoń, dąb, lipa, wiąz, robinia oraz orzech włoski. Jadalne kapelusze są delikatne w smaku i nadają się jako dodatek do potrawek, zup i na marynaty. Ten grzyb bardzo często pojawia się w daniach kuchni azjatyckiej. Oczywiście, po powrocie z grzybobrania warto poradzić się w tym względzie specjalistów z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej. Życzymy udanych obserwacji i wypraw po lasach południowo-zachodniej części Gminy Zamość. **GOK: KC**

IV EDYCJA KONKURSU BITWA SOŁECTW DO OSTATNIEJ KROPLI KRWI

KONKURS DLA MIESZKAŃCÓW GMINY ZAMOŚĆ

Konkurs trwa od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Należy oddać krew w trakcie czterech gminnych Akcji zaplanowanych na 2021 rok:

- **14 lutego 2021 r.** w RCKiK OT w Zamościu
- **9 maja 2021 r.** w Szkole Podstawowej w Żdanowie
- **8 sierpnia 2021 r.** w świetlicy wiejskiej w Mokrem
- **14 listopada 2021 r.** w Zespole Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach

Przez cały okres konkursu krew można także oddawać
w Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa
Oddział Terenowy w Zamościu ul. Aleje Jana Pawła II 10
(wystarczy zapytać o konkurs i wypełnić krótką deklarację)

WARTO POWALCZYĆ!

**DO WYGRANIA ATRAKCYJNE NAGRODY ZESPOŁOWE
I INDYWIDUALNE UFUNDOWANE PRZEZ WÓJTA GMINY ZAMOŚĆ!!!**

Konkurs skierowany jest do mieszkańców Gminy Zamość.

Celem konkursu jest rozwój honorowego krwiodawstwa w Gminie Zamość
oraz zmotywowanie lokalnej społeczności do wspólnej reakcji na problem ciągłego niedoboru krwi.

Dodatkowe informacje pod numerami telefonów: 502-102-448, 503-101-199 lub 513-424-226.

Organizatorzy konkursu:

Samorząd Gminy Zamość, Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi
przy Urzędzie Gminy Zamość oraz Zarząd Gminny Związku OSP RP w Zamościu